MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. l) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom do 31. 03. 2023 a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

5965/2025-1.7/mo
46250/2025, int. 46251/2025)

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

ILKA s.r.o.

2. Identifikačné číslo

31 445 284

3. Sídlo

900 50 Kráľová pri Senci 455

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Veľký Grob – Čadíky, III. a IV. etapa

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti „Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Veľký Grob – Čadíky, III. a IV. etapa“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“ alebo „ťažba štrkopieskov“) je výroba stavebných surovín – hutného kameniva.

3. Užívateľ

ILKA s.r.o., 900 50 Kráľová pri Senci (ďalej len „navrhovateľ“)

4. Umiestnenie

Kraj: Trnavský
Okres: Galanta
Obec: Veľký Grob
Katastrálne územie: Veľký Grob

Vo variante 1 na ploche 84,03 ha na parc. registra C, č.:

- 2264/1, 2266/1, 2270/1, 2273, 2274, 2275/3, 2276/1, 2276/2, 2278, 2280, 2281 (lesný pozemok)
- 2263/1, 2265/2, 2267/2, 2271/1, 2272/1, 2275/1, 2275/5, 2277/1, 2279/1, 2282/1, 2283/1 (orná pôda)
- 2254/1, 2255/1, 2275/2, 2275/4, 2282/2, 2284/1 (vodná plocha)
- 2246/4, 2246/6, 2251, 2252, 2253/6, 2253/7, 2253/8, 2253/9, 2253/10, 2253/11, 2253/12, 2253/14, 2253/15, 2253/16, 2263/2, 2265/4, 2267/11, 2271/2, 2271/3, 2271/4, 2272/2, 2275/9, 2275/10, 2277/2, 2279/2, 2282/5, 2283/2, 2284/2, 2284/4, 2285, 2286/1, 2286/2, 2286/3, 2287, 2288/1, 2288/2, 2288/3, 2289, 2290/1, 2290/2, 2290/3, 2295, 2296/2, 2296/3, 2296/4 (ostatná plocha)
- 2275/6, 2275/7, 2282/3, 2284/3, 2351 (zastavaná plocha a nádvoria)

na parc. registra E, č.:

- 2438 (vodná plocha)
- 2436, 2437, 2439, 2440 (ostatná plocha).

Vo variante 2 na ploche 61,92 ha na parc. registra C, č.:

- 2264/1, 2266/1, 2273, 2274, 2275/3, 2276/1, 2276/2, 2278, 2280, 2281 (lesný pozemok)
- 2263/1, 2265/2, 2267/2, 2271/1, 2272/1, 2275/1, 2275/5, 2277/1, 2279/1, 2282/1, 2283/1, 2275/2 (orná pôda)
- 2263/2, 2265/4, 2267/11, 2271/2, 2271/4, 2272/2, 2275/9, 2275/10, 2277/2, 2279/2, 2282/5, 2283/2 (ostatná plocha)
- 2275/6, 2275/7, 2282/3 (zastavaná plocha a nádvoria).

Plocha riešeného územia je ohraničená zo severnej strany vetrolamom na lokalite Čadík, z juhojuhozápadnej strany tokom Zichyho potoka, z východnej strany vetrolamom za ktorým sa nachádza I. etapa navrhovanej činnosti a zo západnej strany je tiež oddelená od voľnej krajiny vetrolamom/remízkou. Územie je v súčasnosti využívané na poľnohospodárske účely.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Navrhovateľ plánuje začať s navrhovanou činnosťou po vydaní povolenia na ťažbu. Predpoklad jej ukončenia je najskôr o 40 rokov.

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť má nadviazať na I. a II. etapu povolenej ťažby štrkopieskov. Pre navrhovanú činnosť *„Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Čadíky / pod brehmi a revitalizačné kompenzácie na ornej pôde*“ vykonalo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky povinné hodnotenie podľa vtedy platného znenia zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výsledkom ktorého bolo záverečné stanovisko č. 343/06-7.3/gn zo dňa 04. 09. 2006, v ktorom odporučilo uvedenú navrhovanú činnosť realizovať s podmienkou, že ak sa bude pokračovať v ťažobnej činnosti v ďalších etapách ťažby je potrebné pred realizáciou činnosti vykonať ďalšie posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kvalitatívne parametre suroviny a ložiskové pomery sú overené podrobným ložiskovým prieskumom z roku 2006.

Celé ložisko Čadíky predstavuje jeden horizontálne uložený monolitický celok s miernym zvlnením nadložnej a najmä podložnej plochy ložiska. V telese sa nachádzajú vložky (šošovky) plastických piesčitých ílov hrúbky 30-40 cm, ojedinele až 2 m. Vložky ílov predstavujú vnútornú skrývku. Rozlíšené sú dva technologické typy štrkopieskov. Prvé dva horizonty predstavujú tzv. dunajský typ (veľmi dlhý transport a triedenie suroviny), tretí horizont je označený ako tzv. malokarpatský typ (nie veľmi dlhý transport, slabšie vytriedenie). Z hľadiska mineralogicko-petrografického ide najmä o kremence, kremeň a rohovce. Zrnitostné zloženie je pestré s prevahou valúnov o veľkosti 4 – 8 mm, pričom pomer drobného a hrubého kameniva je v prospech hrubého.

Sprievodnou surovinou severne od plánovanej ťažby sú rašeliny trsťovo-ostricového typu s prevládajúcim stredným stupňom rozloženia, ťažba tejto suroviny v súčasnosti neprebieha.

Navrhovaná činnosť je posudzovaná v dvoch variantoch, v množstve **800 000 t/rok** (312 500 m^3/rok):

variant 1 so záberom plochy 84,03 ha (celoplošný)

variant 2 so záberom plochy 61,92 ha (kazetový)

Variant 1 predstavuje záber plôch III. a IV. etapy až po brehovú líniu jazier I. a II. etapy; v cieľovom stave by vzniklo jedno veľké jazero zahŕňajúce všetky štyri etapy.

Variant 2 predstavuje pokračovanie doterajšieho kazetového spôsobu ťažby I. etapy („Čadíky – juh“, 2 kazety) a II. etapy („Čadíky – západ“, 1 kazeta) tak, že v cieľovom stave vzniknú ďalšie 2 kazety, jedna v území III. etapy, jedna v území IV. etapy.

Pre navrhnuté varianty ťažby vychádza odhad geologických zásob štrkopieskov vymedzených vertikálnou rovinou po obvode ťažby z týchto reprezentatívnych údajov:

priemerná mocnosť nerastu	m = 36,4 m
priemerná objemová hmotnosť nerastu	ρ = 2,56 t/m^3
VARIANT 1	
plocha na ťažbu	P1 = 840 329 m^2
objem zásob	V1 = P1 x m = 30 588 tis. m^3
hmotnosť zásob	Z1 = V1 x ρ = 78 305,2 tis. ton
VARIANT 2	
plocha na ťažbu	P2 = 619 232 m^2
objem zásob	V2 = P2 x m = 22 540 tis. m^3
hmotnosť zásob	Z2 = V2 x ρ = 57 702,5 tis. ton

Vypočítaný objem a hmotnosť zásob reprezentujú celkové zásoby – voľné i viazané.

Prípravné práce

Prípravné a skrývkové práce budú, po ukončení ťažby v II. etape, realizované dvoma skrývkovými rezmi. Prvým skrývkovým rezom bude horizont s orničnou vrstvou, ktorá dosahuje v priemere 40 cm hrúbky. Tento horizont bude odťažovaný buldozérmi, kolesovými nakladačmi alebo drapákovými rýpadlami. Ornica bude nakladaná na nákladné autá a bude haldovaná samostatne. Na dočasné skladovanie orničnej pôdy budú uprednostňované plochy na okrajoch navrhnutej ťažobnej jamy. Konkrétne umiestnenie bude dodatočne upresnené

Plánom využívania ložiska. Potenciál využitia je pri zušľachťovaní poľnohospodárskych pôd v okolí. Ďalším skrývkovým rezom, ktorý bude následne odťažovaný je vrchná skrývka tvorená podorničnou vrstvou zemín a vlastnou vrchnou skrývkou (piesky hlinité a ílovité). Odťažba sa realizuje suchým spôsobom obdobnými mechanizmami až po úroveň 0,5 až 1,0 m nad hladinou podzemnej vody. Priemerná hrúbka vrchnej skrývky na suchú odťažbu predstavuje priemerne 85 cm. Táto bude odťažovaná a odvážaná ako predchádzajúci horizont na samostatné skládky. Zeminy je možné využiť na rekultivačné práce v okolí alebo rekultiváciu vlastnej ťažobne buď už v priebehu ťažby alebo po ukončení ťažby.

Ťažobné práce

Ložisko bude dobývané jednak hydraulickým rýpadlom s hĺbkovou lopatou umiestnenom na brehu, spod hladiny podzemnej vody (ďalej len „HPV“) do hĺbky cca 4 m (tzv. prvý dobývací rez), následne plávajúcim korčekovým rýpadlom do hĺbky cca 15 m (druhý dobývací rez) a napokon plávajúcim drapákovým rýpadlom do hĺbky cca 40 m (tretí dobývací rez). V prípade vytvorenia dostatočnej vodnej plochy, s hĺbkou väčšou ako 1,2 m pod hladinou podzemných vôd prvým dobývacím rezom, je možné druhý ťažobný rez vynechať.

HPV sa podľa aktuálneho prieskumu nachádza priemerne v hĺbke 1,19 m pod terénom (118,67 m n. m.). Priemerná amplitúda kolísania je 0,55 m.

Dobývanie spod hladiny vody bude vejárovité, smerom od juhozápadu dobývanej plochy na severovýchod s následným prechodom na sever a na východ.

Prvý dobývací rez (ťažba z brehu) sa bude realizovať z pracovných plošín na úrovni 0,5 až 1,0 m nad hladinou podzemnej vody, ktoré vzniknú prípravnými a skrývkovými prácami. Tento spôsob dobývania platí tam, kde nie je možné dostať sa k ložisku vodnou cestou, t. j. plávajúcim bagrom. Celková výška prvého ťažobného rezu je na dosah hĺbkovej lopaty rýpadiel, čo predstavuje cca 4 m. Plnenie lopaty sa vykoná naberaním a pohybom hore. Odvodnenie sa vykoná štrbinami v lopate. Surovina je nakladaná na pristavené nákladné vozidla, prípadne je dočasne ukladaná na brehu v rámci pracovnej plošiny. Tento spôsob ťažby bude používaný ako doplňujúci.

Hlavná metóda dobývania je plávajúcimi strojmi.

Druhý dobývací rez, ťažba z vody, sa uskutoční plávajúcim korčekovým rýpadlom od 4 m do hĺbky cca 15m. Na pontónoch je nainštalované pohyblivé rameno výložníka, na ktorom sa pohybujú korčeky pripevnené na ťažnú reťaz. Po dosadnutí konca výložníka na miesto ťažby (na dno) sa korčeky naplnia. Potom sú ťažnou reťazou ťahané hore po sklonenom ramene výložníka, kde po opustení vody sa materiál čiastočne odvodní. Po dosiahnutí hornej polohy sa korčeky postupne prevracaním vyprázdnia. Ďalej sa surovina dopravuje pásovými dopravníkmi k technologickej linke na úpravu štrkopieskov.

Tretí dobývací rez (ťažba z vody) sa bude realizovať plávajúcim drapákovým rýpadlom od 15 m do 40 m. Plávajúci bager s objemom drapáka cca 5 - 8 m^3 bagruje surovinu a nakladá na plávajúce dopravníky, ktoré ju dopravia až k triedičkám.

Sklon záverných svahov (od 0,5 m nad HPV až 40 m pod HPV) bude upravený na hodnotu cca 1:3 (cca 18,30°), ktorá je všeobecne uznávanou hodnotou sklonov svahov na analogických ložiskách štrkopieskov.

Šírky pracovných plošín nad hladinou vody sú určené na min 15 m.

Predstih päty skrývkového stupňa pred hlavou prvého dobývacieho rezu bude zachovávaný v šírke min. 15 až 20 m.

Rekultivačné práce

Rekultivačné práce – t. j. práce, ktoré súvisia s technickou časťou uvažovanej rekultivácie – vytvorenie stabilných záverných svahov štrkoviska, budú prebiehať

v nadväznosti na doťažovanie zásob nerastnej suroviny v jednotlivých častiach dotknutého územia. Záverné svahy budú podľa potreby pokryté vhodnou zeminou, získanou zo skrývkových prác, ktorá umožní ozelenenie svahov, prípadne aj iné úpravy svahov, pre iné budúce využitie územia.

Zázemie výroby

Ako zázemie pre zamestnancov bude slúžiť areál zariadení staveniska, kde sa nachádzajú unimobunky na sociálne účely ako WC, umývadlá, sprchy, odpočiváreň, šatne, kancelária, trafostanica s vlastnou prípojkou 22kV, zariadenia triediacej linky a pod.

Napojenie na verejný vodovod si navrhovaná činnosť nevyžaduje. Administratívno-sociálna časť je zásobovaná vodou z vlastnej studne.

Pitná voda je/bude zabezpečovaná malospotrebiteľskými baleniami.

Úprava a zušľachťovanie vydobytého nerastu

Úprava pozostáva jedine z triedenia štrkopieskov na frakcie 0-4 mm, 4-8 mm, 8-16 mm, 8-22 mm, 22-32 mm, 0-22 mm a 32-63 mm. Keďže frakcie 32-63 mm a nad 63 mm je veľmi malé množstvo, v súčasnej dobe sa ešte len uvažuje s drvením týchto frakcií na drobnejší materiál.

Úprava a zušľachťovanie nerastu vrátane prania jemných frakcií štrkopieskov je zabezpečené triediacou technologickou linkou umiestnenou v areáli dočasného zariadenia staveniska. Areál zariadenia staveniska o výmere 3,8778 ha pozostáva z týchto objektov (o celkovej ploche 990 m^2):

- trafostanica,
- sanitárny kontajner a sklad,
- prevádzková miestnosť,
- kancelária,
- cestná váha,
- príslušenstvo triediacej linky,
- velín,
- oporný múr + železobetónová vaňa,
- vrátnica,
- plechový prístrešok (dielňa),
- sklad horľavých kvapalín (HK) a olejov so záchytnou nádržou ropných látok, sklad havarijného materiálu (HM),
- spevnené plochy pre skladovanie materiálu.

Pri ťažbe a úprave štrkopieskov budú využívané pohonné hmoty (nafta) a elektrická energia.

Naftu budú spotrebovávať pri zhŕňaní skrývky bagre, prípadne buldozéry. V areáli sa ďalej pohybujú manipulačné mechanizmy – nakladače a nákladné autá odvážajúce výrobky. Odhad spotreby nafty mechanizmami so stálou prítomnosťou je 20 l nafty za hodinu práce stroja. Celkovo je to okolo 150 000 l nafty ročne. Pohonné hmoty sa v areáli neskladujú, iba v nevyhnutnom množstve – motorová nafta v certifikovaných obaloch. Čerpanie pohonných hmôt sa realizuje mimo štrkovne na cca 1,5 km vzdialenej ČSPHM na ceste I/62 Senec – Sládkovičovo.

Zariadenia na elektrický pohon sú zásobované elektrickou energiou z vybudovanej trafostanice. Hlavnými spotrebičmi sú plávajúci bager (vodná ťažba), ako aj dopravníky (preprava štrkopieskov na technologickú linku), ďalej triedičky a dehydrátor. Spotreba

elektrickej energie pre objem ťažby 800 000 t/rok je okolo 170 MWh ročne. Pre účely kompenzácie drahej elektrickej energie boli na vodných plochách etapy I. vybudované dve plávajúce fotovoltaické elektrárne, jedna na jazere juh a jedna na jazere sever.

Transport vyťaženej suroviny je aj bude realizovaný zo štrkoviska po južne vedenej poľnej ceste, vedúcej mimo hlavné komunikácie obcí Veľký Grob a Pusté Úľany, na cestu III/1335 Pusté Úľany – Lúčny dvor a potom na štátnu cestu I/62 Senec-Sládkovičovo.

Dopravné intenzity nákladných automobilov (NA) je možné odvodiť na základe maximálnej možnej ťažby a ďalších základných údajov:

- ťažba 800 000 t/rok
- priemer na auto 24 t suroviny
- počet expedičných dní 240 v roku
- počet expedičných hodín 14 hod/deň.

Pri uvedených výrobných kapacitách bude hodinová dopravná intenzita 9,9 NA/hod v jednom smere, 19,8 NA/hod obojsmerne. Predpokladá sa rozptyl 50 %, t. j. cca 10 NA/hod obojsmerne smerom na Sládkovičovo (Sereď) a 50 %, t. j. cca 10 NA/hod obojsmerne smerom na Senec.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení činnosti

Navrhovaná činnosť je podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom do 31. 03. 2023 (ďalej len „zákon“) zaradená do kapitoly č. 1. Ťažobný priemysel, do položky č. 11. Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa, ťažba štrkopiesku a piesku a podľa časti A podlieha povinnému hodnoteniu od 200 000 t/rok alebo od 10 ha záberu plochy.

Navrhovateľ doručil dňa 01. 12. 2022 Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, sekcii posudzovania vplyvov na životné prostredie, v súčasnosti sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) podľa § 22 zákona zámer navrhovanej činnosti na posúdenie podľa zákona. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) sa dňom predloženia zámeru začalo konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Zámer navrhovanej činnosti bol predložený v dvoch realizačných variantoch:

- variant 1 predstavuje záber plôch III. a IV. etapy až po brehovú líniu jazier I. a II. etapy; v cieľovom stave by vzniklo jedno veľké jazero zahŕňajúce všetky štyri etapy (v zámere variant celoplošný).
- variant 2 predstavuje pokračovanie doterajšieho kazetového spôsobu ťažby I. etapy („Čadíky – juh“, 2 kazety) a II. etapy („Čadíky – západ“, 1 kazeta) tak, že v cieľovom stave vzniknú ďalšie 2 kazety, jedna v území III. etapy a druhá v území IV. etapy (v zámere variant kazetový).

MŽP SR po prerokovaní rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti s navrhovateľom v zmysle § 30 ods. 1 zákona určilo rozsah hodnotenia listom č. 5372/2023-1.7/mo, 18358/2023, int. 18359/2023, zo dňa 22. 03. 2023 (ďalej len „rozsah hodnotenia“), v ktorom určilo Podrobnejšie rozpracovať a vyhodnotiť variant 2 – kazetový.

Správu o hodnotení navrhovanej činnosti (ďalej len „správa o hodnotení“) vypracovala podľa prílohy č. 11 k zákonu a na základe rozsahu hodnotenia spoločnosť ENVING, spol. s r. o., Rakovčík 58, 089 01 Rakovčík.

Pre vypracovanie správy o hodnotení boli použité odborné podklady vypracované odborne spôsobilými osobami podľa osobitných predpisov, ktoré sú prílohami správy o hodnotení:

1. Zoznam druhov rastlín zaznamenaných v dotknutom území Čadíky / Pod brehmi v období október, november 2005, Ružičková, J., upravené podľa aktuálnej legislatívy a databázy Botanického stavu SAV (check listy) november 2024, Mociková, I.,
2. Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Veľký Grob – Čadíky, III. a IV. etapa, Hydrogeologický posudok, Mociková, I. a kol., máj 2024,
3. Stanovisko Výskumného ústavu vodného hospodárstva zo dňa 09. 04. 2024 podľa § 16a ods. 3 zákona č. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len („vodný zákon“), súčasť správy o hodnotení,
4. Monitoring vtáctva v okolí lokality vodnej ťažby štrkopieskov na ložisku Veľký Grob – Čadíky (Správa z ornitologických výskumov), Dobšovič, J., marec 2024,
5. Hodnotenie významnosti vplyvov projektu na územia sústavy Natura 2000, Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Veľký Grob – Čadíky, III. a IV. etapa, Mathé, P., Mathéová, A., november 2024,

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení činnosti

Navrhovateľ predložil správu o hodnotení na MŽP SR dňa 06. 12. 2024.

MŽP SR zaslalo správu o hodnotení na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona, listom č. 3892/2024-1.7/mo zo dňa 12. 12. 2024, nasledovným subjektom procesu posudzovania: *rezortnému orgánu* (Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky), *povoľujúcemu orgánu* (Obvodný Banský úrad v Bratislave), *dotknutému orgánu* (Okresný úrad Galanta, odbor starostlivosti o životné prostredie; Okresný úrad Galanta, odbor krízového riadenia; Okresný úrad Galanta, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií; Okresný úrad Galanta, odbor pozemkový a lesný; Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Galante; Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante, Okresnému úradu Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov), *dotknutému samosprávnemu kraju* (Úrad Trnavského samosprávneho kraja) a *dotknutej obci* (Obec Veľký Grob) a *na vyjadrenie* aj Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky, sekcii geológie a prírodných zdrojov, sekcii ochrany prírody a biodiverzity a sekcii vôd.

Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie bolo podľa § 33 ods. 3 zákona, zaslané dotknutej obci a *dotknutej verejnosti* (Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko), zároveň správu o hodnotení MŽP SR zaslalo prostredníctvom informácie o zverejnení na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, na adrese:

https://www.enviroportal.sk/eia/detail/vodna-tazba-strkopieskov-na-lozisku-velky-grob-cadiky-iii-iv-etapa

MŽP SR požiadalo dotknutú obec, aby podľa § 34 ods.1 zákona, informovala o doručení správy o hodnotení verejnosť, a to do troch pracovných dní od doručenia správy o hodnotení a zároveň zverejnila všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie na úradnej tabuli obce a na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a oznámila verejnosti, v akej lehote môže verejnosť podávať pripomienky a aby označila miesto, kde sa môžu podávať, kde a kedy možno

do nej správy o hodnotení nahliadnuť, robiť výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady urobiť z nej kópie.

MŽP SR zároveň požiadalo dotknutú obec, aby v spolupráci s navrhovateľom, do uplynutia doby zverejnenia správy o hodnotení, podľa § 34 ods. 2, zabezpečila verejné prerokovanie navrhovanej činnosti a prizvala naň okrem verejnosti, aj zástupcov príslušného orgánu, rezortného orgánu a dotknutých orgánov.

Súčasne bola dotknutá obec upozornená, že termín a miesto verejného prerokovania navrhovanej činnosti je dotknutá obec povinná, podľa § 34 ods. 3 zákona, oznámiť najneskôr 10 pracovných dní pred jeho konaním.

Podľa § 35 ods. 4 zákona, na stanovisko doručené po uplynutí stanovených lehôt, nemuselo MŽP SR prihliadať.

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 zákona zverejnilo správu o hodnotení na svojom webovom sídle www.enviroportal.sk dňa 10. 05. 2024.

Dotknutá obec Veľký Grob zverejnila informáciu o správe o hodnotení na úradnej tabuli aj na svojom webovom sídle dňa 16. 12. 2024. Verejnosť mohla do dokumentácie správy o hodnotení nahliadnuť počas stránkových na Obecnom úrade Veľký Grob.

3. Prerokovanie správy o hodnotení činnosti s verejnosťou

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti (ďalej len „verejné prerokovanie“) sa uskutočnilo v dvoch termínoch, a to dňa 10. 01. 2025 o 11.00 hod. a dňa 31. 01. 2025 o 11.00 hod. Obidve verejné prerokovania sa uskutočnili v zasadacej miestnosti Obecného úradu Veľký Grob. Z obidvoch verejných prerokovaní bol v súlade s § 34 ods. 4 zákona vyhotovený a príslušnému orgánu doručený záznam, účastníci verejných prerokovaní sú dokumentovaní na prezenčných listinách.

Verejného prerokovania uskutočneného dňa 10. 01. 2025 sa podľa priloženej prezenčnej listiny zúčastnili 4 osoby. Išlo o zástupcov navrhovateľa, spracovateľa správy o hodnotení a obce Veľký Grob. Verejnosť sa verejného prerokovania nezúčastnila.

Verejné prerokovanie otvorila zástupkyňa spracovateľa správy o hodnotení (ENVING s.r.o.). Projekt predstavila premietaním grafických častí správy o hodnotení, ktoré boli v spolupráci s navrhovateľom interaktívne prerokované so starostom obce, pánom Viliamom Rigom. Z jeho strany neboli vznesené žiadne námietky. Zástupca navrhovateľa, Ing. Kamenický na záver poďakoval za účasť a verejné prerokovanie uzavrel.

Verejného prerokovania uskutočneného dňa 31. 01. 2025 sa podľa priloženej prezenčnej listiny opäť zúčastnili 4 osoby. Išlo o zástupcov navrhovateľa, spracovateľa správy o hodnotení a obce Veľký Grob. Verejnosť sa verejného prerokovania opätovne nezúčastnila.

Verejné prerokovanie otvorila zástupkyňa spracovateľa správy o hodnotení (ENVING s.r.o.), RNDr. Iveta Mociková. Na prezentáciu bol pripravený projektor pre účely premietania grafických častí správy. Za dotknutú obec Veľký Grob sa zúčastnil starosta, pán Viliam Rigo. Pán starosta uviedol, že s projektom je oboznámený a nemá žiadne ďalšie otázky, ani pripomienky. Zástupca navrhovateľa, Ing. Kamenický preto verejné prerokovanie uzavrel a poďakoval zúčastneným za účasť.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení činnosti

Na MŽP SR boli k správe o hodnotení doručené nasledovné písomné stanoviská, ktoré MŽP SR uvádza v skrátenom znení aj s vyjadrením MŽP SR.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd *(list č. 161/2025 zo dňa 07. 01. 2025)*, v stanovisku uviedlo, cit.: „Vplyvy navrhovanej činnosti sú podrobne analyzované v hydrogeologickom posudku „Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Veľký Grob - Čadíky, III. a IV. etapa, ENVING s.r.o., máj 2024“, uvedeným v prílohe č. 4 správy o hodnotení. Ako uvádza citovaný posudok z analýzy vplyvov na povrchové a podzemné vody vyplýva realizovateľnosť kazetového spôsobu ťažby štrkopieskov. Potvrdzujeme, že III. a IV. etapu ťažby štrkopieskov na uvedenom ložisku možno realizovať podľa Variantu 2 - kazetová ťažba. V zmysle záverov z hydrogeologického posúdenia pri realizácii Variantu 2 nedôjde k žiadnym odberom vôd z tokov, ani k vypúšťaniu odpadových vôd do recipientov. V širších súvislostiach v preferovanom Variante 2 sa „neočakáva žiadna zmena v režime podzemných vôd oproti súčasnému stavu, pričom doterajšou ťažbou nie je preukázaný žiadny vplyv na kvalitu podzemnej vody, zmena sa neočakáva ani po realizácii ťažby v III. a IV. etape v samostatných kazetách“.

Predložený projekt bol posúdený postupom podľa § 16a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“). V zmysle záväzného stanoviska Okresného úradu Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-TT-OSZP2-2024/001587-004 z 17.4.2024 navrhovanou činnosťou nedôjde k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, pričom povaha činnosti si vyžiadala odborné stanovisko poverenej osoby – Výskumným ústavom vodného hospodárstva Bratislava, z ktorého vyplynulo, že pred povolením činnosti sa nevyžaduje výnimka z environmentálnych cieľov v zmysle § 16 ods. 10 vodného zákona. V správe o hodnotení konkrétny termín začatia ťažby nie je uvedený, je definovaný nasledovne: „po vydaní povolenia na ťažbu, ukončenie činnosti: v závislosti od dopytu, min. 40 rokov“. Upozorňujeme, že pokiaľ ťažba začne až o niekoľko rokov, je nutné odborné stanovisko VÚVH aktualizovať vo všetkých relevantných bodoch, vrátane aktuálneho hodnotenia útvarov podzemných vôd SK 100300P a SK 2001000P v zmysle aktuálnej verzie Vodného plánu Slovenska a doplniť o vplyv klimatickej zmeny, nakoľko uvedená lokalita patrí do oblasti s významným výskytom sucha a extrémnych teplôt. Vzhľadom na vysokú zraniteľnosť riešeného územia a zvýšenie plochy odkrytých podzemných vôd v dôsledku ťažby štrkopieskov žiadame venovať zvýšenú pozornosť predchádzaniu rizika znečistenia dotknutých vodných útvarov v predmetnej lokalite. V celom procese prípravy, realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti z hľadiska ochrany vodných pomerov požadujeme postupovať v súlade so všeobecnými záväznými predpismi na úseku vodného hospodárstva najmä s ustanoveniami vodného zákona s dôrazom na požiadavky § 39 o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami v priamej nadväznosti na vyhlášku č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.“

Vyjadrenie MŽP SR: Akceptuje sa. MŽP SR súhlasí s navrhovanou činnosťou vo variante 2. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov na podzemné a povrchové vody sú uvedené v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity odbor ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny *(list č. 5988/2025-6.1, 5421/2025-int., zo dňa 19. 02. 2025)*, v záväznom stanovisku podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) súhlasí s navrhovanou činnosťou vo variante 2, za

podmienky zapracovania zmierňujúcich opatrení zo správy o hodnotení, primeraného hodnotenia a monitoringu vtáctva do záverečného stanoviska.

V odôvodnení záväzného stanoviska uvádza, že požiadalo Štátnu ochranu prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica (ďalej len „ŠOP SR“) o vypracovanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti. ŠOP SR v odbornom stanovisku č. ŠOP SR/140-009/2025 zo dňa 30. 01. 2024 súhlasila s navrhovanou činnosťou vo variante 2 a požadovala zapracovať zmierňujúce opatrenia do záverečného stanoviska z posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti.

Ďalej uvádza, cit.: „Navrhovaná činnosť je naplánovaná na území, kde platí prvý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. Ložisko štrkopieskov sa nachádza v Chránenom vtáčom území SKCHVU023 Úľanská mokraď (ďalej len „CHVÚ Úľanská mokraď“), ktoré je súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000. Toto územie bolo vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov kane močiarnej, kane popolavej, bučiačika močiarneho, pipíšky chochlatej, prepelice poľnej, sokola červenonohého, sokola rároha, haje tmavej a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. V území priamo dotknutom navrhovanou činnosťou majú potravné a hniezdne biotopy viaceré druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Úľanská mokraď, napr. bučiačik močiarny, pipíška chochlatá a kaňa močiarna. ŠOP SR na tomto území eviduje výskyt viacerých biotopov európskeho významu ako Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharion, Ls 1.2 Dubovo-brestovojaseňové nížinné lužné lesy a biotopov národného významu napr. Ls 7.4 Slatinné jelšové lesy a Lk10 Vegetácia vysokých ostríc. Riešené územie je zároveň v zmysle RÚSES okresu Galanta (Esprit, s.r.o., 2019) súčasťou biocentra nadregionálneho významu NRBc 2 Úľanská mokraď. V súvislosti s bodom 2.2.2. určeného v rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že kumulatívne vplyvy boli v správe o hodnotení vyhodnotené iba všeobecne, najmä vzhľadom na skutočnosť, že v dotknutom území predmetného ložiska štrkopieskov sa nachádzajú ďalšie činnosti, ako napr. ťažobné priestory v k. ú. Pusté Úľany a k. ú. Nový Svet. Vo vzťahu k cieľom ochrany CHVÚ Úľanská mokraď by bolo vhodné kumuláciu vztiahnuť k celému územiu CHVÚ Úľanská mokraď. V súvislosti s bodom 2.2.5. rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti uvádzame, že podľa informácií zo ŠOP SR zmierňujúce opatrenia týkajúce sa záujmov ochrany prírody a krajiny uvedené v záverečnom stanovisku z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie č. 343/06-7.3/gn zo dňa 04.09.2006 neboli doteraz realizované. V správe o hodnotení v kapitole C.III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti sa vo Variante V1 predpokladá významný negatívny vplyv v dôsledku záberu vyššie uvedených biotopov európskeho a národného významu. Pri Variante V2 budú mierne negatívne ovplyvnené biotopy Ls 1.2 Dubovo-brestovojaseňové nížinné lužné lesy a Ls 7.4 Slatinné jelšové lesy. V tejto súvislosti upozorňujeme, že realizáciou činnosti dôjde k poškodeniu alebo zničeniu vyššie špecifikovaných biotopov, a teda realizácia predmetnej činnosti je podmienená vydaním súhlasu príslušného orgánu ochrany prírody a krajiny podľa § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. Za účelom zabezpečenia ochrany biotopov európskeho významu a biotopov národného významu môže príslušný orgán ochrany prírody a krajiny uložiť vykonanie primeraných opatrení na kompenzovanie negatívnych účinkov danej činnosti v zmysle § 6 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.

Prílohou správy o hodnotení je aj Monitoring vtáctva v okolí lokality vodnej ťažby štrkopieskov na ložisku Veľký Grob – Čadíky (Dobšovič, 2024), podľa ktorého budú navrhovanou činnosťou najviac dotknuté druhy bučiačik močiarny, kaňa močiarna a pipíška chochlatá. Zmierňujúce opatrenia navrhnuté v predmetnom monitoringu vtáctva požadujeme zahrnúť do záverečného stanoviska z posúdenia vplyvov.

K správe o hodnotení bolo vypracované Hodnotenie významnosti vplyvov projektu „Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Veľký Grob – Čadíky, III. a IV. etapa“ na územia sústavy NATURA 2000 (Mathé, 2024), ktoré konštatovalo nepriaznivé vplyvy na integritu európskej sústavy chránených území Natura 2000 vo Variante V1, nakoľko boli identifikované významne negatívny vplyvy na druhy bučiačik močiarny a pipíška chochlatá v dôsledku záberu ich potravných a hniezdnych biotopov. Mierne negatívne vplyvy sa predpokladajú aj vo vzťahu k druhom ako haja tmavá, kaňa močiarna, prepelica poľná a sokol rároh. Pri Variante V2 bol vyhodnotený mierne negatívny vplyv na druhy bučiačik močiarny, haja tmavá, kaňa močiarna, prepelica poľná a sokol rároh, a to v súvislosti so záberom ich potravných biotopov. S navrhovanými zmierňujúcimi opatreniami súhlasíme a požadujeme ich zahrnúť do záverečného stanoviska z posúdenia vplyvov.

V rámci bodu 4. kapitoly C.IV.3. Opatrenia na zmiernenie vplyvu na sústavu Natura 2000 správy o hodnotení je navrhnuté spracovanie samostatného projektu revitalizačných opatrení. Uvedený projekt revitalizačných opatrení požadujeme predložiť dotknutému orgánu ochrany prírody a krajiny v rámci následného povoľovacieho konania.

Na základe vyššie uvedeného ministerstvo súhlasí s navrhovanou činnosťou v predloženom Variante V2 z dôvodu menšieho záberu biotopov európskeho a národného významu, ako aj z dôvodu nevýznamných vplyvov na integritu európskej sústavy chránených území Natura 2000.“

Vyjadrenie MŽP SR: Akceptuje sa. MŽP SR súhlasí s navrhovanou činnosťou vo variante 2. Navrhnuté zmierňujúce opatrenia aj podmienka vypracovať samostatný projekt revitalizačných opatrení, sú uvedené v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor geológie a štátnej geologickej správy *(list č. 80125/2024, zo dňa 30. 12. 2024)* v stanovisku uviedlo pripomienku, cit.: „že vzhľadom na aktuálne platné podmienky zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (§ 18 ods. 2 a § 45b ods. 4) odbor požaduje na ložisku nevyhradeného nerastu spracovanie výpočtu zásob podľa prílohy č. 6 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení neskorších predpisov a jeho posúdenie a schválenie Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky. Výpočet zásob môže spracovať iba fyzická osoba – podnikateľ, alebo právnická osoba, ktorá má geologické oprávnenie (§ 4 ods. 1 písm. a) geologického zákona) a zároveň zodpovedný riešiteľ spĺňa kritéria odbornej spôsobilosti pre ložiskový geologický prieskum (§ 9 ods. 2 písm. b) geologického zákona.“

Vyjadrenie MŽP SR: Akceptuje sa. Uvedenú požiadavku na spracovanie výpočtu zásob na ložisku nevyhradeného nerastu, MŽP SR uvádza ako podmienku v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

Okresný úrad Galanta, pozemkový a lesný odbor *(list č. OU-GA-PLO-2025/000331-006 zo dňa 08. 01. 2025)* vo svojom vyjadrení uvádza, že z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy nemá námietky k predloženej správe o hodnotení navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie MŽP SR: Berie sa na vedomie.

Trnavský samosprávny kraj, Oddelenia územného plánovania a životného prostredia (TTSK) *(list č. 03783/2025/OÚPŽP-9/So zo dňa 02. 01. 2025)* v stanovisku konštatuje, že nemá námietky k realizácii navrhovanej činnosti v kazetovom variante 2 a zároveň uvádza, že realizáciou navrhovanej činnosti bude dotknutá cesta III/1335 vo vlastníctve Trnavského samosprávneho kraja, preto prikladá stanovisko ***Odboru dopravnej politiky TTSK***, ktoré uvádza v plnom znení:

„- Pri budúcej realizácii zámeru žiadame, aby prípadné práce týkajúce sa cesty III. triedy č. III/1335 v k.ú. Pusté Úľany boli vykonané v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

- Rešpektovať trasu existujúcej cesty III. triedy vo vlastníctve Trnavského samosprávneho kraja.

- Rešpektovať ochranné pásmo cesty III. triedy 20 m od osi vozovky na obidve strany mimo zastavané územie obce v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

- Akýkoľvek zásah do cesty III. triedy je potrebné odsúhlasiť s orgánom štátnej správy, ktorým je v tomto prípade Okresný úrad Galanta, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií.

- Pred výjazdom vozidiel a mechanizmov zo štrkoviska je povinné zabezpečiť ich očistenie ako aj v prípade potreby vykonávať čistenie príslušnej cesty III. triedy v úseku dotknutom predmetnou činnosťou.

- Vzhľadom k tomu, že spustením prevádzky štrkovne predpokladáme zvýšený pohyb vozidiel prepravujúcich vyťaženú komoditu najmä po cestách II. a III. triedy, trváme na tom, aby dopravné trasy týchto vozidiel boli presne stanovené a dodržiavané. Taktiež požadujeme, aby bol stav týchto ciest dôkladne a za účasti zástupcov stavebníka a správcu ciest zmonitorovaný a zadokumentovaný. Stavebník je povinný na týchto cestách prijať účinné opatrenia a na svoje náklady vykonať úpravy, a to nie len po ukončení stavebných prác, ale i priebežne, po dobu ťažby. Túto požiadavku TTSK uplatňuje v súvislosti s ustanovením § 19 cestného zákona - „Ak pri veľkých stavbách, ťažobných prácach alebo pri terénnych úpravách, ktoré vyžadujú stavebné povolenie alebo iné povolenie podľa osobitných predpisov, sa má užívať pozemná komunikácia, ktorej stavebno-technické vybavenie nezodpovedá požadovanej premávke na tejto komunikácii, musia sa na nej vykonať potrebné úpravy po dohode s jej vlastníkom alebo správcom. Ak vykonanie úprav nie je účelné alebo možné, musí sa vybudovať nová pozemná komunikácia, ktorá zodpovedá predpokladanej dopravnej záťaži. Stavbu novej komunikácie alebo úpravy jestvujúcej komunikácie je povinný zabezpečiť na vlastný náklad ten, kto túto potrebu vyvolal“.

Vyjadrenie MŽP SR: Akceptuje sa. Navrhovaná činnosť môže byť realizovaná iba v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky. Opatrenia súvisiace s predchádzaním znečistenia komunikácií s povinnosťou ich v prípade znečistenia očistiť a monitorovať stav využívaných komunikácií, sú uvedené v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko *(list č. 890/2024/JR zo dňa 23. 12. 2024)* ako dotknutá verejnosť, v stanovisku uvádza, cit.: „V prvom rade oceňujeme seriózne a vecné vyhodnotenie našich pripomienok a zhodnotenie ich realizovateľnosti. Rovnako oceňujeme zapracovanie pripomienok do zmierňujúcich opatrení s ktorými projekt ráta v rámci Správy o hodnotení a Primeraného hodnotenia. K samotnému Primeranému hodnoteniu nemáme z vecnej stránky pripomienky a považujeme vyhodnotenie vplyvu na predmety ochrany za správne. Správne je podľa nás identifikovaný ako problematický variant celoplošný so zásahom do integrity sústavy Natura 2000 a správne je vyhodnotený aj menší vplyv kazetového variantu, kde sa vplyv do integrity sústavy Natura 2000 nepredpokladá.

V správe o hodnotení je v kapitole C.IV.3. správy o hodnotení, bod 1. a 2. uvedené umiestnenie častí brehov na ktorých sa ráta s ich zošikmením a vytvorením plytčín s litorálnou vegetáciou v dĺžke 1260 metrov. Jedná sa o významný rozsah, ktorý je natoľko rozsiahly, že sme presvedčení, že v strednodobom horizonte miera vplyvu zámeru na bučiačika močiarneho, aktuálne klasifikovaná ako mierne negatívny vplyv v primeranom hodnotení, dosiahne neutrálnu alebo mierne pozitívnu úroveň. S ohľadom na toto významné zmierňujúce opatrenie a potrebu jeho realizovania a s ohľadom na to, že čajky a rybáre nie sú predmetom ochrany CHVÚ Úľanská mokraď, netrváme na vytvorení vtáčích ostrovov pre čajky a rybáre, no

považujeme za veľmi potrebné naplniť v rozsahu ako s tým ráta správa o hodnotení zmierňujúce opatrenia na zošikmenie brehov.

V súvislosti s uvedeným požadujeme zvážiť ponechať na vhodných miestach, kde sa zrealizuje zošikmenie menšie úseky s kolmými stenami pre včeláriky a brehule, ak to bude len trochu možné. Vyhodnotenie pripomienok v prílohe 8 síce uvádza, že takéto vytvorenie by bolo problematické nakoľko sa vodná hladina nachádza 1,2 metra pod povrchom. Z našej skúsenosti však vieme, že niekedy pre hniezdenie včelárikov a brehulí stačia hniezdne steny aj vo výške 1 metra. Napríklad najväčšia kolónia brehulí riečnych v CHVÚ Dunajské luhy v posledných rokoch, kde hniezdilo viac ako 2000 párov brehulí bola väčšinovo lokalizovaná v hlinito-piesčitých stenách, ktoré nepresahovali výškou ani jeden meter. Vytvorenie takejto steny by sa dalo kombinovať aj s vytvorením plytčín bez toho, aby sa znížila dĺžka plytčín ako s nimi ráta správa o hodnotení. Technicky sa to dá zrealizovať tak, že stena vo výške 1-1,5 metra (ak a kde to dovolia nerovnosti terénu) bude v častiach nad hladinou, tesne vedľa brehu a zemina získaná z odkopanej steny sa nahrnie do vodnej plochy, čím sa vytvorí schod, plytká časť vhodná na rast litorálnej vegetácie. Nie je potrebné takéto kolmé steny vytvoriť vo veľkej dĺžke. Aj pár desiatok metrov môže byť významným hniezdiskom pre včeláriky a brehule, ktoré sú v Podunajskej nížine limitované výskytom takmer výlučne na antropické biotopy (v dôsledku regulácie riek prirodzené takmer nevznikajú). To je aj dôvod pre ktorý požadujeme, ak to možnosti (morfológia terénu a pôda a horniny) čo i len trochu umožnia vytvoriť steny aspoň v limitovanej dĺžke (stačí aj pár desiatok metrov) vyššie uvedeným spôsobom.

S ohľadom na zabezpečenie dlhodobej funkčnosti zmierňujúcich opatrení (zošikmenia brehov) sme požadovali na vzniknutých štrkoviskách vylúčenie rekreácie, limitovanie rybolovu a súvisiacej výstavby rekreačnej infraštruktúry. Práve tieto aktivity sú totiž dôvodom pre ktoré v minulosti zanikli hniezdiska bučiačikov a ďalších druhov vodného vtáctva na viacerých lokalitách v našich nížinách a kotlinách. Pre upresnenie však uvádzame, že nie je nutné dané aktivity na lokalitách limitovať celoplošne. Cieľom našej pripomienky bolo sa vyhnúť stavu aký nastal napríklad na štrkovisku v Rovinke, Malých Košariskách a na podobných lokalitách, kde výstavba pohltila brehy štrkovísk v celej ich dĺžke a v dôsledku sústavného vyrušovania a likvidácie hniezdnych biotopov tu tak zanikli biotopy vhodné pre viaceré druhy vodného vtáctva. Za potrebné považujeme dlhodobo limitovať uvedené rušivé aktivity na miestach, kde sa budú realizovať zmierňujúce opatrenia a v bezprostrednom okolí a na tých lokalitách, kde na to má navrhovateľ vplyv a to s cieľom zabezpečenia funkčnosti zmierňujúcich opatrení.

Zároveň si dovoľujeme upresniť našu pripomienku za dňa 22.12.2022 týkajúcu sa pastvy: „na plochách severne od štrkovísk podporiť obnovu pastvy a reštitúciu sysľa pasienkového za účelom zlepšenia potravných podmienok pre dravce ako náhradu za zaniknuté potravné biotopy na plochách, kde sa bude realizovať ťažba“. Aj primerané hodnotenie upozorňuje na záber potravných (i keď suboptimálnych) biotopov pre haju tmavú, sokola rároha a kaňu močiarnu, čo bolo primárne dôvodom predloženia tejto požiadavky na obnovu pastvy z našej strany. Obnova pastvy (teda vznik optimálneho biotopu) by plne nahradila zánik suboptimálneho potravného biotopu na mieste plánovaných štrkovísk a vplyv na uvedené druhy by mohol by klasifikovaný nie ako mierne negatívny, ale dokonca ako nulový, alebo mierne pozitívny, v prípade, že by takéto zmierňujúce opatrenie bolo súčasťou zámeru. V čase písania zámeru sme však nedisponovali všetkými informáciami, ktoré o predmetných pozemkoch disponujeme dnes a to, že tieto pozemky vo vlastníctve MH Invest (ktoré sme navrhovali na pastvu a reštitúciu sysľa) sú tu vyčlenené ako kompenzačné opatrenia za stavbu Samsungu vo Voderadoch, kde došlo k zásahu do integrity CHVÚ Úľanská mokraď (likvidácii hniezdiska sokola kobcovitého) a tieto lokality mali stratu kompenzovať. Posledné mesiace prebiehajú jednania vlastníka, resp. správcu a ŠOP SR ako pastvu, alebo iný vhodný manažment na lokalite rozbehnúť. Chápeme, že tieto jednania a povinnosti (vyplývajúce z realizácie Samsungu) by sa nemali spájať s aktuálnym zámerom Vodná ťažba štrkopieskov na ložisku Veľký Grob – Čadíky, III. a IV. Etapa, preto na pripomienke na obnove pastvy a reštitúcii sysľa netrváme.

Pokladáme za dôležité len zdôrazniť, že je potrebné, aby sa jednania ŠOP SR a vlastníkov, resp. správcov na pozemkoch na sever od štrkovísk dotiahli do úspešného konca, čo v konečnom dôsledku pomôže aj zmierneniu vplyvov nami pripomienkovaného zámeru. Úspešným rokovaniam sa našou iniciatívou v rámci dostupných kapacít budeme snažiť napomáhať aj my.“

Vyjadrenie MŽP SR: Akceptuje sa. MŽP SR súhlasí s navrhovanou činnosťou vo variante 2. Navrhnuté zmierňujúce opatrenia súvisiace s predmetmi ochrany prírody, sú zapracované v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona

Odborný posudok k navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona vypracovala Mgr. Jana Miklasová, zapísaná v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 648/2017/OPV (ďalej len „spracovateľka posudku“), na základe určenia MŽP SR, listom č. 5965/2025-1.7/mo, 9212/2025 zo dňa 20. 02. 2025.

Spracovateľka posudku vypracovala posudok v súlade s § 36 zákona na základe správy o hodnotení, vlastných poznatkov, konzultácií s navrhovateľom a ním doplnených informácií zo záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti, doručených písomných stanovísk od účastníkov procesu posudzovania a na základe príslušných právnych a technických noriem a na základe terénnej obhliadky.

Spracovateľka posudku uviedla: *„Celá navrhovaná činnosť je viazaná na ložisko štrkopieskov a jeho účelné využitie. Pri racionálnom využívaní ložiska je potrebné zohľadniť požiadavky na jednotlivé zložky životného prostredia. Už podľa vydaného rozsahu hodnotenia bol preferovaný kazetový variant, čo potvrdili aj samostatné posúdenia či už primeraného posúdenia podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len zákon OPaK) alebo požiadaviek § 16a ods. 3 zákona č. 346/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), preto celoplošnému variantu nemusela byť v správe o hodnotení venovaná taká pozornosť. Predložená správa o hodnotení nemá žiadne závažné nedostatky, je vypracovaná na vysokej odbornej úrovni. Pri nakladaní s odpadmi je vhodné v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva uprednostňovať jeho zhodnocovanie pred zneškodňovaním a podľa toho uprednostňovať dodávateľské služby.*

Neuralgickým bodom celej správy o hodnotení je, že sa nepodarilo vysporiadať s ťažko realizovateľnou požiadavkou záverečného stanoviska z roku 2006 a to – „Počas I. etapy ťažby zabezpečiť realizáciu navrhovaných revitalizačných kompenzácií na ornej pôde podľa variantu 1 (posudzovania z roku 2006) a to minimálne na rozlohe parcely 2246/2 (pozn. 23,6 ha + 9,2 ha) a na SV časti parcely 2246/4 (2,7 ha). Počas ťažby brehy vzniknutých ťažobných jazier tvarovať skrývkami podľa návrhu (výbežok v Z časti a enkláva v oblasti križovania Zichyho potoka s poľnou cestou). Taktiež bude vysadený navrhovaný vetrolam na východnej hranici územia“. Uvedené revitalizačné opatrenia z roku 2006 sú navrhované na parcelách, ktoré nie sú vo vlastníctve navrhovateľa a preto sú v reálnom čase ťažko vykonateľné. Navrhovateľ inicioval stretnutie s majiteľom uvedených parciel, spoločnosťou MH Invest II, s.r.o., Trnavská cesta 100, Bratislava, PSČ 821 01, SK, IČO: 50021150, s ktorou sa podarilo dohodnúť iba čiastočne (navrhovateľovi bolo umožnené kosiť niektoré časti dotknutých parciel). V priebehu času, od vydania záverečného stanoviska v roku 2006 sa však podľa tvrdení navrhovateľa, na strane Štátnej ochrany prírody a krajiny zmenila koncepcia charakteru revitalizačných opatrení v predmetnom území, čo je však v rozpore so súčasným právnym stavom. Revitalizačné opatrenia sú zapísané ako vecné bremeno na liste vlastníctva 1883 a 1893. strpieť nevyhnutný vstup a vjazd motorovými vozidlami a právo užívania vlastníkom pozemkov parc. č. 2246/4 a 2251 za účelom vykonania a existencie Revitalizačných kompenzácií v rozsahu podľa EIA na základe V 688/08 z 22.2.2008, čo by malo byť dostatočným argumentom a hybnou silou na začatie realizácie týchto prác. Stále však stojí za zváženie prehodnotenie navrhovaných

revitalizačných opatrení tak, aby ich vykonateľnosť bola reálna. S touto možnosťou počíta aj predložené primerané hodnotenie (navrhuje sa, aby bola aktualizácia predložená do konca roku 2025). Aktualizácia je potrebná ešte pred povolením činnosti a opatrenia musia byť navrhnuté tak, aby boli pre navrhovateľa uskutočniteľné a zabezpečili, že pre navrhovaný kazetový variant V2 bude zachovaný status ohľadne posúdenia projektu na územia sústavy NATURA 2000, t. j. nebude preukázaný vplyv na integritu žiadneho hodnoteného územia sústavy NATURA 2000.“

V závere posudku spracovateľka odporúča súhlasiť s navrhovanou činnosťou vo variante 2. súhlas odporúča podmieniť zabezpečením kontrolovaného splnenia podmienok a opatrení navrhnutých v správe o hodnotení a uvedených v odbornom posudku. Pre efektívne realizovanie všetkých navrhnutých opatrení odporúčala zabezpečiť environmentálny dozor.

Všetky navrhnuté podmienky a opatrenia uvedené v správe o hodnotení a odporúčané v odbornom posudku, aj s návrhom poprojektovej analýzy MŽP SR zapracovalo do časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

Odborný posudok bol doručený navrhovateľom na MŽP SR dňa 07. 05. 2025.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Vplyvy na obyvateľstvo

Miesto realizovanej aj plánovanej ťažby sa nachádza v JV časti katastrálneho územia Veľký Grob a je v dostatočnom odstupe od zastavanej časti obce, cca 3,5 km JV smerom od obce Veľký Grob a 2,4 km od obce Pusté Úľany. Kvalita a pohoda života obyvateľov dotknutých obci nebude narušená aj z dôvodu, že sa nachádza mimo dopravných trás a je oddelená od obcí vegetáciou.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vytvoreniu, pokračovaniu pracovných príležitostí pre cca 20 zamestnancov v rámci primárnej zamestnanosti a ďalšieho počtu nepravidelných pracovných príležitostí prostredníctvom dodávateľského reťazca.

Vodná ťažba a úprava štrkopieskov, vrátane súvisiacej dopravy môže mať z hľadiska ľudského zdravia vplyv na imisnú a hlukovú situáciu v okolí. K znečisťovaniu pôd ani vôd nedochádza. Merania uskutočnené Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v r. 2011 a dokumentované protokolom č.7023/2011 zo dňa 20. 09. 2011 nepreukázali prekračovanie limitných hodnôt hluku v pracovnom prostredí. Nepredpokladajú sa žiadne zdravotné riziká.

Nepredpokladá sa významný vplyv navrhovanej činnosti na obyvateľstvo.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizáciou plánovanej ťažby štrkopieskov bude dochádzať k úbytku hmoty ročne vo výške max. 312 500 m^3/rok štrkopieskov. Vydobytý nerast sa využíva pre priemysel stavebných hmôt. Tento úbytok bude závislý od dopytu. Celkový úbytok hmôt podkladu dosiahne pri navrhovanej ťažbe objemy:

- pôdne vrstvy a vrchná skrývka: variant 1 - 1 386 tis. m^3, variant 2 - 1 022 tis. m^3
- štrkopiesky variant 1 - 30 588 tis. m^3, variant 2 - 22 532 tis. m^3.

Manipulácie so zemnými hmotami predstavujú skrývkové práce a excerpcia nerastu, jeho úpravu a odvoz na miesto použitia. Vnútorná skrývka zostáva na mieste, vrchná skrývka sa bude ukladať po okrajoch ťažobného poľa, prípadne s uplatňovaním na rekultiváciu samotného okolia jazera / jazier, alebo v širšom okolí.

Skrývkové budú aj sedimenty zo sedimentačných nádrží (odkalisko) pochádzajúce z prania štrkopieskov. Materiál pozostáva zo siltov (hliny), ílov a pieskov. Odhad množstva je cca 2 % z manipulovaných štrkopieskov, čo pri maximálne možnej ťažbe 312 500 m^3/rok predstavuje okolo 6 250 m^3/rok (oba varianty).

Kontaminácia horninového prostredia, napr. ropnými látkami, sa s výnimkou havarijných situácií nepredpokladá. Plávajúci bager, dopravníky a technologická linka sú poháňané elektrickou energiou. Na manipuláciu so znečisťujúcimi látkami je vypracovaný Havarijný plán, schválený Slovenskou inšpekciou životného prostredia. Dosiaľ realizované prieskumy neindikujú znečisťovanie horninového prostredia v dôsledku realizácie činnosti.

Súčasný terén na plochách navrhovanej III. a IV. etapy je rovinný o nadmorskej výške na úrovni 119,5 -120 m n. m. Realizáciou navrhovanej činnosti by vo variante 1 vznikla jedna veľká terénna depresia vyplnená vodou o ploche, spolu s etapami I. a II., na výmere 159,9 ha. Vo variante 2 by okrem zavodnených depresií po ťažbe v etape I. a II., vznikli ďalšie dve terénne depresie vyplnené vodou o ploche 45,8 ha (III. etapa) a 16,1 ha (IV. etapa); sústava kaziet vodných plôch by dosiahla spolu 137,8 ha. Pri všetkých jazerách sa uvažuje s hĺbkou 40 m.

Územie nie je náchylné na geodynamické javy s výnimkou epizodického pôsobenia veternej erózie, inicializáciu geodynamických javov je možné vylúčiť. Zosuvu brehov sa predchádza úpravou záverných svahov na sklon 1:3, ktorý je všeobecne uznávanou hodnotou na analogických ložiskách štrkopieskov.

Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

Vplyvy variantu 1 (celoplošný) na povrchové vody spočívajú v zábere časti úseku kanála Boldog - Sládkovičovo (Zichyho potoka) a Nového kanála (Nového potoka) v dĺžke cca 1 550 m a 860 m, čím sa podstatne ovplyvnia hydromorfologické prvky ekologického potenciálu. Zabrané budú aj ich prítoky: v prípade kanála Boldog-Sládkovičovo jeden ľavostranný (425 m) a jeden pravostranný (350 m) v rkm 7,1 kanála, v prípade Nového kanála jeden ľavostranný v rkm 0,7 (264 m z 528 m). Záber prítokov týchto dvoch kanálov je len teoretický, pretože sú trvalo suché.

Miesto vstupu kanálov do jazera a výstupu kanálov z budúceho jazera si vyžiada stavebné úpravy, ktoré budú projektované samostatne aj s ohľadom na veľké vody. Projekčnou činnosťou – hydrotechnickými výpočtami by bolo potrebné stanoviť aj režim odtoku vôd z jazera korytom Zichyho potoka (kanála Boldog -Sládkovičovo) a korytom Nového kanála resp. reguláciu samostatnými objektmi. Pri bežných vodných stavoch sa predpokladá odtok v množstve rovnom prítokom do jazera tak, aby hladina v jazere bola relatívne stabilná resp. kolísala v predpísanej amplitúde. Pre povodňové stavy by vznikla možnosť zadržania vôd na zmiernenie následkov veľkých vôd v povodí pod jazerom. Nevýhodou je potreba permanentnej prevádzky sústavy aj po ukončení ťažby.

Kvalita vôd povrchových tokov na výstupe z veľkého jazera sa zlepší vplyvom zmiešania s relatívne čistejšími odkrytými podzemnými vodami. Povrchové toky v oblasti majú zvýšený obsah živín (dusíka, fosforu), nižší obsah kyslíka, a sú mikrobiologicky oživené (SI-bios). Zmiešanie vôd tokov s veľkým objemom vôd jazera by koncentráciu indikatívnych ukazovateľov na výstupe z jazera znížili. Iné kvantitatívne a kvalitatívne vplyvy na povrchové vody sa nepredpokladajú; realizáciou navrhovanej činnosti nebude dochádzať k odberu vody z tokov, ani k vypúšťaniu odpadových vôd do recipientov.

Vplyvy variantu 2 (kazetový spôsob ťažby), ktorý bude realizovaný bez fyzického zásahu do riečnej siete územia, bez záberu kanála Boldog - Sládkovičovo (Zichyho potoka) a Nového kanála (Nového potoka) vrátane ich prítokov v priestore ťažobného územia, na povrchové vody, je možné vylúčiť. Ochranné pásmo (ochranný pilier) kanála Boldog-Sládkovičovo je stanovené na 30 m od brehovej čiary, ochranné pásma ostatných drobných tokov na 15 m od brehovej čiary. Prietokové charakteristiky kanála Boldog – Sládkovičovo

a ostatných drobných tokov sa nezmenia, keďže tieto sú určované prítokmi z povodia nad ložiskom Čadíky.

Realizáciou variantu 2 nedôjde k žiadnym odberom vôd z tokov, ani k vypúšťaniu odpadových vôd do recipientov. Vplyvy variantu 2 na hydrologické pomery a kvalitu povrchových tokov je možné vylúčiť.

Z aktuálneho priebehu hladín podzemných vôd v decembri 2023, vyplýva generálny smer odvodňovania SZ smerom, a tiež západným smerom pri vstupe podzemných vôd do územia ložiska Čadíky. To poukazuje na intenzívnejší vplyv kanála Boldog – Sládkovičovo (Zichyho potok) na sýtení kolektorov podzemných vôd v území oproti pôvodným predpokladom z roku 2008.

Z porovnania hladín podzemnej vody, zistených podľa stavu z decembra 2023, vyplývajú nižšie i vyššie hladiny podzemnej vody oproti meraniam z roku 2008. Nižšie hodnoty sú len okolo 6 až 9 cm, naproti tomu vyššie hodnoty hladín sú v rozmedzí 16 až 27 cm. Realizáciou ťažby na ložisku Čadíky nedochádza k celkovému poklesu hladín podzemnej vody v území resp. úbytku množstva podzemných vôd. Prebiehajúca ťažobná činnosť (etapa I. a II.) nenaznačuje žiadne zásadné zmeny v režime podzemnej vody.

Variant 1

Vplyv vzniku vodných plôch má dopad na hladiny podzemných vôd v bezprostrednom okolí vodného telesa. K zmene hladín v okolí jazier dochádza tým, že pôvodný spád hladín podzemných vôd je v úseku príslušného vodného telesa nahradený temer horizontálnou rovinou. Pred vstupom podzemných vôd do jazera, v našom prípade od SZ, dôjde preto v krátkom úseku k zníženiu pôvodných hladín a naopak na výstupe vôd, JV smerom od budúceho jazera, v oblasti opätovnej infiltrácie do podzemia, zas v krátkom úseku k zvýšeniu hladín podzemných vôd oproti pôvodnému stavu. Miera zmien je závislá od hydraulického spádu a rozmeru jazera najmä v pozdĺžnom smere voči prúdeniu.

Rozdiely v hladinách podzemných vôd pred a po vzniku jazier sú odhadnuté modelom (Kovács, T., 12/2005). Pre hydraulický spád 0,6 m (mocnosť kolektora 30-40 m, k_f= 1,94.10^{-3}m/s) sú modelom zistené rozdiely v hladinách pred a po ťažbe vo všetkých štyroch etapách na úrovni najviac -20 cm na vstupe podzemných vôd do sústavy a najviac +20 cm na výstupe podzemných vôd zo sústavy, najvyššie hodnoty sú len v bezprostrednom okolí ťažobných jazier. V širších súvislostiach sa neočakáva žiadna zmena v hladinách, ani v smere prúdenia podzemných vôd oproti súčasnému stavu.

Variant 2

Režim prúdenia a hladín podzemných vôd v území podstatne ovplyvňuje hydraulické prepojenie kolektora podzemných vôd s kanálom Boldog-Sládkovičovo, menej Novým kanálom resp. Stoličným potokom. Pri kazetovom spôsobe ťažby vznikne v smere prúdenia podzemných vôd viac po sebe idúcich hydraulických skratov, a rozdiely hladín podzemných vôd pred vstupom do každej kazety (zníženie HPV) a na výstupe vôd z kazety (zvýšenie HPV) bude zmierňovať interaktívne pôsobenie kanálov. Preto sa predpokladá, že aj tak minimálny rozsah a dosah zmien hladín pred a po ťažbe bude ešte menší. Neočakáva sa žiadna zmena v režime podzemných vôd oproti súčasnému stavu.

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie, sa územie nachádza v severnej časti rajónu Q052 Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny, subrajón povodia Váhu. Skúmané územie sa nachádza na severe rajónu, kde hranicu tvorí cesta Veľký Grob – Pusté Úľany.

Vplyv na využiteľné množstvá rajónu sa zaoberá prieskum na určenie využiteľného množstva podzemných vôd (Výboch, M. a kol., 06/2020). Prieskum bol realizovaný s cieľom overenia požiadaviek na odber vôd z jazera I. etapy – juh pre účely technológie úpravy štrkopieskov (prania). Overenie možnosti čerpania podzemných vôd z odkrytej hladiny v jazere

etapy I – juh (ILKA-2) čerpadlom o výdatnosti 110 l/s sa overovali poloprevádzkovou hydrodynamickou skúškou. Sledovali sa odoberané množstvá a hladiny podzemnej vody v jazere a na studni SO-13 vzdialenej od pontónu s čerpadlom 200 m západným smerom.

V záverečnej správe s výpočtom množstiev vôd sa konštatuje, že nebol dokumentovaný žiaden vplyv na prirodzený režim odkrytej podzemnej vody pri exploatácii čerpaného množstva Q = 110,0 l/s.

Záverečná správa s výpočtom množstiev podzemnej vody bola posúdená Komisiou pre schvaľovanie množstiev podzemných vôd Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, podľa ktorého bolo rozhodnutím č. sp. 6938/2021-5.1, ev č. 9479/2021 zo dňa 07. 04. 2021 schválené:

I. záverečná správa „Veľký Grob – Čadíky, JUH – určenie využiteľného množstva podzemnej vody v kategórii B na štrkovisku v katastri obce Veľký Grob, pre potreby spoločnosti ILKA s.r.o.“,

II. minimálna úroveň hladiny podzemnej vody 117,44 m n. m. a odberné množstvo podzemnej vody čerpaním 110,0 l/s pre štrkovisko ILKA-2 na lokalite Veľký Grob – Čadíky, pre technologické využitie v prevádzke štrkoviska s podmienkou spätného vypúšťania do štrkoviska.

V záveroch uvedeného rozhodnutia sa konštatuje, že využiteľné množstvo podzemnej vody sa v hydrogeologickom rajóne Q 052 nezmení.

Realizáciou činnosti dochádza / bude dochádzať v zmysle vodného zákona k odkrývaniu podzemných vôd. Odkryté podzemné vody sú náchylnejšie na atmosférické a antropogénne vplyvy, ako neodkryté.

Variant 1

Vodné teleso bude prietočné, zvýraznené vstupom vôd kanálov do telesa zo západu a výstupom prúdu na východe. Chemické zloženie vôd jazera bude prakticky identické s podzemnou vodou s výnimkou zložiek citlivých na zmenu oxidačno – redukčných podmienok (Mn, Fe). Ďalšie zmeny budú sledovať denné a sezónne zmeny teploty. Vplyvom sezónne zvýšených teplôt môže dôjsť k intenzifikácii biologicko – mikrobiologického oživenia, čo bude podporované vstupom oživených tokov do jazera. Vplyvom ťažby sa zvyšuje zákal. Zmeny v chemickom zložení je možné považovať za minimálne najmä potom, čo sa opätovne infiltrované vody zmiešajú s podzemnými vodami. Kvalita povrchových tokov vystupujúcich z jazera (Zichyho a Nového potoka) sa zlepší vplyvom zrieďovania. Odkryté podzemné vody budú náchylnejšie na priame znečistenie.

Variant 2

Realizáciou činnosti podľa variantu 2, vznikne sústava jazier, voda ktorých nebude priamo v kontakte s povrchovými tokmi vyznačujúcimi sa zvýšenými koncentráciami živín a mikrobiologických ukazovateľov, nižším obsahom kyslíka a náchylnosťou na eutrofizáciu. Naproti tomu podzemné vody vyhovujú podľa aktuálnych údajov norme pre pitné vody. V minulosti sa epizodicky vyskytli nadnormové hodnoty v ukazovateli mangán. Obdobne ako pri variante 1, odkryté podzemné vody budú mať dočasne zmenené oxidačno - redukčné podmienky, s možným zvýraznením koncentrácií Mn, ktoré sú pre podzemné vody v oblasti typické. Nepredpokladá sa zhoršenie bilancie živín, či kyslíka, ani eutrofizácia, keďže voda bude hlboká. Voda bude jazerami prúdiť v smere od Z a SZ a na JV okraji sústavy sa bude opätovne infiltrovať do kolektora, kde sa voda jazier zmieša s podzemnými vodami.

Doterajšie prieskumy nenaznačujú žiadnu kolmatáciu dna jazier vznikajúcich vodnou ťažbou štrkopieskov.

Odborné stanovisko na navrhovanú činnosť, z pohľadu plnenia environmentálnych cieľov podľa Rámcovej smernice o vode (RSV), vypracoval Výskumný ústav vodného hospodárstva (ďalej len „VÚVH“) (č. RD319/2021 zo dňa 03. 02. 2021), ktorý konštatuje:

Variant 1

Na základe odborného posúdenia, v rámci ktorého boli identifikované možné zmeny fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKV02021 Boldog-Sládkovičovo, ako aj dotknutých drobných vodných tokov (Nový potok a jeho bezmenný ľavostranný prítok, bezmenný ľavostranný a pravostranný prítok útvaru povrchovej vody SKV0201 Boldog-Sládkovičovo), ako aj zmeny hladiny podzemnej vody v útvaroch podzemnej vody a na základe posúdenia kumulatívneho dopadu je možno očakávať, že vplyv môže byť významný do takej miery, že môže viesť k postupnému zhoršovaniu ekologického potenciál SKV0201 Boldog-Sládkovičovo.

Variant 2

Z dôvodu požiadavky úpravy projektu vo variante 1 – celoplošnému bol navrhnutý variant 2 – kazetový a k nemu bolo vydané odborné stanovisko (č. RD1137/2024 zo dňa 10. 04. 2024), v ktorom je uvedené, že vzhľadom na to, že ťažba materiálov technológiou nevyžadujúcou odčerpávanie podzemnej vody, vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000300P a SK2001000P ako celku, sa nepredpokladá.

Odťažením zeminy a ťažbou štrkov ale dôjde k odkrytiu súvislej hladiny podzemnej vody, čo predstavuje zásah do zvodneného prostredia a zvyšuje potenciálnu možnosť znečistenia podzemných vôd. Preto je nevyhnutné venovať pri všetkých činnostiach zvýšenú pozornosť riziku znečistenia podzemnej vody pri ťažbe a udržiavať dobrý technický stav všetkých mechanizmov, ktoré sa budú využívať pri zemných prácach a zamedziť potenciálnemu prieniku akýchkoľvek znečisťujúcich látok do horninového prostredia alebo priamo do podzemnej vody.

Významný vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000300P a SK2001000P ako celku sa nepredpokladá.

Odkrytá hladina podzemnej vody v katastroch Veľký Grob a Pusté Úľany v súčasnosti predstavuje 3,05 % ich územia. Realizáciou navrhovanej činnosti stúpne podiel na 4,34 %. Odkrytá hladina podzemnej vody len v katastri Veľký Grob v súčasnosti predstavuje 4,82 % ich územia. Realizáciou navrhovanej činnosti stúpne podiel na 7,45 %. Ložisko Čadíky zaberá 0,1 % kvartérneho útvaru SK1000300P resp. 0,03 % predkvartérneho útvaru SK2001000P.

Na Slovensku sa z vodnej hladiny vyparí asi 750 mm vrstvy vody za rok, z krajiny pokrytej vegetáciou je to približne 500 mm za rok. Pri ploche odkrytia hladiny podzemnej vody nad 10 % už takýto výpar môže výrazne ovplyvniť aj zmenu zdrojov podzemnej vody a pokles hladiny podzemnej vody.

V letnom období zvýšenie teploty odkrytej podzemnej vody môže mať za následok jej eutrofizáciu, čo môže ovplyvniť celkovú kvalitu podzemnej vody v oblasti. Aj minimálny narastajúci percentuálny podiel odkrytých podzemných vôd zvyšuje potenciálne riziko ich znečistenia. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k navýšeniu odkrytých podzemných vôd až na 7,45 %. V budúcnosti odporúčajú zvážiť ďalšie podobné zásahy a nerozširovať ťažbu a neodkrývať hladinu podzemnej vody v tejto oblasti. Pri ploche odkrytia hladiny podzemnej vody nad 10% sa požaduje prípadné ďalšie rozširovanie ťažby doplniť bilančným výpočtom a modelovaním.

VÚVH odporúča doplniť realizáciu preventívnych opatrení na zmiernenie dopadov napr. realizáciou vhodnej stromovej výsadby, ochranných zón / buffer zóny, vhodnej rekultivácie a pod.

Vzhľadom na dokumentované využiteľné zdroje v oblasti napriek ich významu na lokalite (vysoké odberné množstvá), navrhovaná činnosť vzhľadom na jej charakter tieto zdroje neovplyvní z hľadiska kvantitatívneho.

Avšak z hľadiska kvality a smeru prúdenia podzemnej vody v prípade znečistenia a zhoršenia kvality vody, môžu byť uvedené používané zdroje podzemných vôd (pozn.: vlastné zdroje na ložisku Čadíky) ovplyvnené.

V blízkom okolí, ako aj priamo v dotknutom území neboli identifikované lokality suchozemských ekosystémov závislých na podzemných vodách.

V odbornom stanovisku VÚVH bolo konštatované, že činnosť nie je potrebné posúdiť podľa článku 4.7 rámcovej smernice o vode.

K odbornému stavisku vydal Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja záväzné stanovisko č. OU-TT-OSZP2-2024/001587-004 zo dňa 17. 04. 2024) v znení: Navrhovanou činnosťou nedôjde k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa ustanovenia § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona. Povaha činnosti si vyžiadala posúdenie odborným stanoviskom poverenej osoby - Výskumným ústavom vodného hospodárstva Bratislava (VÚVH), z ktorého vyplynulo, že pred povolením činnosti sa nevyžaduje výnimka v zmysle § 16 ods. 10 vodného zákona.

V odôvodnení je citované zhrnutie odborného stanoviska VÚVH a záver:

„Z dôvodu, že pri realizácii navrhovanej činnosti a po jej ukončení, vzhľadom na jej rozsah a spôsob realizácie, nie je predpoklad zmeny ekologického stavu ani ekologického potenciálu útvaru povrchovej vody, podobne aj vlastností útvaru podzemnej vody, orgán štátnej vodnej správy dospel k záveru, že pred povolením činnosti sa nevyžaduje výnimka. Keďže zo záväzného stanoviska a odborného stanoviska vyplýva, že sa na navrhovanú činnosť nebude vyžadovať výnimka v zmysle § 16 ods. 10 vodného zákona, žiadateľ je oprávnený podať návrh na začatie konania o povolení činnosti.“

Vplyvy na pôdu

Vplyvy na pôdu súvisia s trvalým záberom poľnohospodárskych pôd, vo variante 1 na výmere 64,7 ha, vo variante 2 na výmere 57,2 ha a s manipuláciou s orničnou a podorničnou vrstvou v rámci skrývok. Pri otvárke jednotlivých častí ložiska sa uskutočnia skrývky ornice a podorničia o objeme vo variante 1: objem ornice 252 tis. m^3 a objem podorničia 84 tis. m^3. Vo variante 2: objem ornice 186 tis. m^3 a objem podorničia 62 tis. m^3. Ornica a podorničie budú skrývkované samostatne a samostatne budú aj dočasne skladované na depóniách o predpísanej výške (3 m pri ornici, 5 m pri podornici) a sklone svahov (1:1). Depónie budú budované po okrajoch ťažobného poľa. Konkrétne umiestnenie bude dodatočne upresnené v Pláne využívania ložiska. Ďalšie nakladanie bude v zmysle príslušného rozhodnutia. Predpokladané využitie je na rekultiváciu samotného okolia ťažobne, a aj v širšom okolí.

Vplyvy na klimatické pomery

Dotknuté územie sa nachádza v klimatickom okrsku teplom, veľmi suchom, s miernou zimou. K roku 2023 je odchýlka oproti referenčným obdobiam v prípade teploty vzduchu +1°C, zrážky dosiahli 126 % normálu a slnečný svit 122 % normálu. Podľa výskytu hmiel ide o oblasť nížin so zníženým výskytom hmiel, patrí medzi mierne inverzné polohy.

Na mikroklimatické pomery bude pôsobiť zmena typu vegetačného povrchu na vodnú plochu. Mikroklíma v okolí vodných plôch je rozdielna v dôsledku energetických a následne aj iných odlišností. Vodné plochy sa pomalšie zohrievajú i ochladzujú ako suchý povrch a tým v ich bezprostrednej blízkosti je vzduch cez deň chladnejší a v noci teplejší v porovnaní so širším okolím. Tieto zmeny sa prejavujú najmä za slnečného letného počasia, čím sa zmierňujú horúčavy. V zimnom období sa zas v nočných hodinách účinkom vodných plôch zmierňujú mrazy a tým sa znižuje intenzita teplotných inverzií.

Prítomnosť vodných plôch pôsobí priaznivo proti klimatickým zmenám, kvôli vodozádržným funkciám a spomaľovaniu odtoku vody z krajiny. Vodozádržné funkcie spočívajú v náhrade objemu zvodnených štrkopieskov vodou.

Prúdenie vzduchu v oblasti vodných plôch je vyššie nielen v dôsledku menšej drsnosti vodných plôch oproti okoliu, ale tiež vplyvom rozdielnej teploty povrchu vody a okolitého terénu. Účinkom zvýšenej ventilácie v oblasti vodných plôch a znížením intenzity teplotných inverzií sa zlepšia podmienky pre rozptyl polietavých častíc obsiahnutých v ovzduší v mieste a v bezprostrednej blízkosti ložiska s vodnou ťažbou.

V dôsledku energetických a teplotných rozdielov medzi vodnými plochami a okolitým terénom dochádza aj k zmenám nasýtenia vzduchu vodnou parou. Tieto zmeny sa môžu prejavovať tým, že pri výskyte hmly sa jej trvanie predlžuje a občas môže dochádzať aj k tvorbe lokálnych hmiel.

Vodné plochy zachytávajú prašnosť z mokrého a suchého spádu a synergické pôsobenie poveternostných činiteľov je v oblasti vodných plôch priaznivejšie ako v oblasti bez nich.

Predpokladá sa priaznivý vplyv navrhovanej činnosti na klimatické pomery.

Vplyvy na ovzdušie

K znečisťovaniu ovzdušia môže dochádzať v dôsledku prašnosti v rámci technologického areálu a manipulačných plôch. Samotná ťažba štrkopieskov a ich úprava sú mokrými procesmi. Miera znečistenia ovzdušia prašnosťou závisí hlavne od prúdenia vzduchu. Prúdenie vzduchu je výrazne ovplyvňované aj reliéfom. V menšej miere vplývajú na rozptyl emisií teplotné, vlhkostné a zrážkové pomery.

Vplyvom bezvetria a veľmi slabej veternosti s priemernými rýchlosťami vetra do 1 m/s dochádza k spádu škodlivín v bezprostrednom mieste a okolí zdroja znečistenia. Slabý vietor o priemerných rýchlostiach 1-3 m/s unáša prachové častice a transportuje ich na väčšie vzdialenosti od zdroja emisií. Pri miernej veternosti o priemerných rýchlostiach 3-6 m/s dochádza k turbulentnej výmene vzduchu a k zmenšovaniu znečistenia ovzdušia. Pri silnejšom prúdení vzduchu s priemernými rýchlosťami vetra nad 6 m/s sa prejavujú už výraznejšie účinky veternej erózie, transportu aj väčších prachových čiastočiek, ako aj účinky nárazovitosti vetra, čím dochádza nielen k spádu, ale aj k zrážaniu ovzdušných prímesí k zemi.

Sledovaná oblasť je dobre prevetrávaná, bezvetrie predstavuje minimálny podiel z meteorologických situácií (5 %). Prevládajú vetry SZ a SV smeru, v 24 % resp. 22 %-tnej početnosti, t. j. prevažujúce prúdenie bude zanášať prachové častice mimo obytných zón Veľkého Grobu a Pustých Úľan.

Zrážky očisťujú atmosféru od rôznych prímesí a tým priaznivo ovplyvňujú kvalitu ovzdušia. Výdatné zrážky pôsobia aj nepriaznivo, nakoľko podmieňujú výskyt eróznych procesov v krajine, čo je v kumulácii s trendom rastu nerovnomernosti rozloženia zrážok v roku. Suché, vlhkostne navzájom nespevnené čiastočky horniny sú viac náchylné na odnos. Priemerné úhrny potenciálnej, aj reálnej evapotranspirácie sú v jarnom a letnom období vyššie ako priemerné úhrny zrážok a tým v letnom polroku je zvýšená náchylnosť k úletu ľahkých prachových aerosólov z plôch bez vegetácie – skrývok, depónií kameniva, manipulačných plôch.

Priestorové súvislosti ťažby a úpravy suroviny, ako aj súvisiacej dopravy, vo vzťahu k obytným zónam a ochrane ľudského zdravia nenaznačujú možné prekračovanie maximálnych prípustných krátkodobých či dlhodobých koncentrácií dominantných znečisťujúcich látok v ovzduší (TZL, NOx, prípadne benzén), upravených zákonom č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a súvisiacich vyhlášok.

V zmysle všeobecných technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania, podľa prílohy č. 3 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej

republiky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia v znení neskorších predpisov, v kap. II., emisie TZL zo všetkých zariadení a miest vzniku sa musia podľa technických možností s ohľadom na primeranosť nákladov obmedziť. Z týchto technických podmienok na zmiernenie resuspenzie tuhých znečisťujúcich látok je vhodné uplatniť najmä kapotáž prepravovaného materiálu a udržiavanie dostatočnej vlhkosti manipulačných plôch a dopravných ciest. Uvedené opatrenia uvádza MŽP SR v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

Nepredpokladá sa významný vplyv navrhovanej činnosti na ovzdušie.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Vplyvy na rastliny, živočíchy spočívajú najmä v nutnosti odstránenia ich biotopov v priestore navrhovanej vodnej ťažby. Vo variante 1 zostanú zachované porasty po vonkajšom obvode ťažby a vo variante 2 aj porasty pozdĺž vodných tokov, v rámci ochranných pilierov.

Záujmové územie je situované v chránenom vtáčom území - CHVÚ Uľanská mokraď a aktuálne údaje s uvedené v monitoringu vtáctva (Dobšovič, J., 03/2024), ktorý je prílohou správy o hodnotení.

Ornitologické prieskumy sú zamerané osem druhov vtákov z predmetu ochrany vtáčieho územia. Skúmalo sa širšie územie okolia navrhovanej ťažby v III. a IV. etape (záujmová plocha medzi Stoličným a Starým potokom). V území navrhovanom na ďalšiu ťažbu je aktuálne (r. 2023) zaznamenané hniezdenie bučiačika močiarneho na Zichyho potoku a pipíšky chochlatej v sprievodných porastoch poľnej cesty oddeľujúcej plochu etapy I. od ostatných etáp. Pri Stoličnom potoku je opakovane zaznamenané hniezdenie kane močiarnej mimo územia na ťažbu. Na ťažobný priestor zalietavajú za potravou a odpočinkom okrem kane močiarnej ďalšie tri druhy kritériových vtákov chráneného vtáčieho územia haja tmavá, prepelica poľná sokol hároh. Zvyšné dva druhy vtákov z predmetu ochrany: kaňa popolavá a sokol kobcovitý, neboli na ploche zaznamenané.

Z biotopov preferuje vodné plochy 39 % druhov všetkých zistených druhov vtákov, stromové a krovinové porasty 42 %, polia, lúky, úhory 18 % a stavby 1 %. Najväčšiu biodiverzitu má vetrolam pozdĺž poľnej cesty medzi etapou I. a ostatnými etapami (línia I) a Zichyho potok Podľa biodiverzity vtákov je možné predpokladať aj biodiverzitu ostatných druhov živočíchov – suchozemských aj vodných stavovcov, obojživelníkov, plazov aj bezstavovcov (napr. mäkkýšov, chrobákov, motýľov a i).

Variant 1

Predstavuje zánik vetrolamov (stromových a krovinových porastov), Zichyho potoka a políčok, ktoré poskytujú významné topické a trofické možnosti pre vtáky a ďalšie druhy živočíchov. Biodiverzita by sa posunula v prospech vodných a na vodu viazaných druhov fauny, s perspektívou vzniku významného zimoviska vtákov. Hlboká voda by bola spočiatku sterilná a možnosti pre pobyt, potravu a rozmnožovanie by sa vyvíjali až s odstupom času len v okrajových častiach vodnej plochy. Realizáciou variantu 1 by došlo k likvidácii aktuálneho hniezdneho biotopu bučiačika močiarneho (Zichyho potok) a pipíšky chochlatej (vetrolam poľnej cesty k Stoličnému potoku., línia I).

Variant 2

Zachová sa časť vetrolamov, tak isto aj Zichyho a Nový potok a realizáciou vodnej ťažby, vo všetkých etapách, vznikne sústava mokradí riečneho a jazerného typu, ktoré budú vzájomne oddelené líniami prevažne stromových a krovinových porastov mokraďových (Nový potok) i nemokraďových (po obvode), i bylinných porastov (Zichyho potok). Vo variante 2 bude podstatne viac brehových zón s plytšou vodou. Takáto mozaika rôznorodých štruktúr bude zdrojom genofondu a biodiverzity vodných a na vodu viazaných vtákov, ale aj ostatných živočíchov, napr. suchozemských i vodných stavovcov, obojživelníkov, plazov, i bezstavovcov

(napr. mäkkýšov, chrobákov, motýľov a i.). Realizáciou variantu 2 zostanú hniezdne biotopy (Zichyho potok, vetrolam poľnej cesty) druhov z predmetu ochrany CHVÚ Úľanská mokraď zachované.

V dotknutom území sa vyskytujú vodné biotopy (Vo2) Zichyho p. so sprievodnou lúčnou vegetáciou vysokých ostríc (Lk10) a trstín (Lk11). Vetrolamy sú budované lesnými biotopmi (Ls1.2, Ls7.4) a kultúrami topoľov s krovinami po okrajoch línií (Kr7), alebo len krovinami (Kr7) a trstinami (Lk11). Chránené druhy rastlín sa nevyskytujú, ale evidované sú ohrozené druhy makrofytnej vegetácie v Zichyho potoku.

Variant 1

Realizáciou navrhovanej činnosti v III. a IV. etape dôjde k záberu vodných (Vo), lesných (Ls) a lúčnych spoločenstiev (Lk)

- *európskeho významu:*

Vo2 Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharion (kód 3150, 15 Eur/m^2, záber 10 599 m^2),

Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (kód 91F0, 70 Eur/m^2, záber 27 131 m^2);

- *národného významu*

Ls7.4 Slatinné jelšové lesy (50 Eur/m^2, záber 6 185 m^2),

Lk10 Vegetácia vysokých ostríc (10 Eur/m^2, záber 4 010 m^2).

Realizáciou navrhovanej činnosti vo variante 1 dôjde aj k záberu ďalšej vegetácie lúčnej (Lk11), krovinovej (Kr7), k záberu skupín stromov a remíz, ako aj kultúr topoľov na celkovej ploche 38 645 m^2.

Variant 2

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde v III. a IV. etape k záberu lesných spoločenstiev

- *európskeho významu:*

Ls1.2 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (kód 91F0, 70 Eur/m^2, záber 12 154 m^2),

- *národného významu:*

Ls7.4 Slatinné jelšové lesy (50 Eur/m^2, záber 804 m^2).

Realizáciou navrhovanej činnosti vo variante 2 dôjde aj k záberu ďalšej vegetácie lúčnej (Lk11) a krovinovej (Kr7), ako aj kultúr topoľov na celkovej ploche 27 506 m^2.

Z hľadiska kumulatívnych vplyvov je výhodnejší variant 2 (kazetový) s menším rozsahom celkového záberu chránených biotopov, najmä dubovo-brestovo-jaseňových lesov (cca 1,2 ha) v porovnaní s variantom 1 (2,7 ha), ktorý má nároky na záber aj ďalších lesných, lúčnych a vodných biotopov európskeho a národného významu.

Zásahom dôjde k preskupeniu existujúcich lesných, krovinových, lúčnych a vodných biotopov. Vo variante 1 sa existujúce spoločenstvá zachovajú len po obvode budúcej jednej vodnej plochy, vo variante 2 po obvode jednotlivých kaziet. Variant 2 má potenciál vyššej biodiverzity, kvôli pestrosti budúcich štruktúr v mozaike, a reštrukturalizácia bude menej citeľná, keďže najvýznamnejšie genofondové línie (Zichyho p. a vegetácia poľnej cesty) budú bez zásahu. V cieľovom stave vzniknú mokrade jazerného typu na ploche 84 ha (variant 1) resp. 61,9 ha (variant 2). Pri porovnaní variantov je potenciál sukcesie litorálnej vegetácie významný v prospech variantu 2.

Vplyvy na krajinu a scenériu

Záujmové územie reprezentuje vidiecku rovinatú krajinu s nižším podielom prirodzenej vegetácie, je orientované na poľnohospodársku rastlinnú výrobu, z prvkov krajinnej štruktúry prevažuje orná pôda, má nízku ekologickú stabilitu. Navrhovanou činnosťou sa rozširia vodné plochy na úkor ostatných druhov pozemkov.

Po realizácii činnosti vznikne na úkor orných pôd, lesných pozemkov, ostatných a zastavaných plôch, spolu s etapami I. a II. jedna veľká vodná plocha (variant 1) o výmere 159,9 ha resp. sústava vodných plôch (variant 2) o celkovej výmere 137,8 ha. Z nich malá časť je už evidovaná ako vodné plochy. Podiel vodných plôch na celkovej výmere katastra (2 354,54 ha) dosiahne na celom ložisku Čadíky 6,7 % (variant 1) resp. 5,8 % (variant 2).

Dôležitý je úbytok poloprírodných štruktúr (orná pôda), ktorý je 3,8 % vo variante 1 a 3,4 % vo variante 2, ako aj úbytok prírodných štruktúr (lesných pozemkov), ktorý je významnejší v prípade variantu 1 (7,7 %) v porovnaní s miernejším variantom 2 (5,2 %).

Nová vodná plocha (variant 1) resp. sústava nových vodných plôch (variant 2) bude novým prírodným prvkom, aj keď spočiatku s nízkou biodiverzitou a chudobnejším genofondom, ktorý sa bude rehabilitovať len postupne, s predpokladom obsadzovania sťahovavými druhmi vtákov v zimnom období. Zmení sa aj optické vnímanie krajiny, horizontálne (výrubom stromovej etáže zvnútra dobývanej plochy) i vertikálne (zánik štvorcovej mozaiky polí ohraničených vegetáciou), za vzniku jedného veľkého jazera (variant 1, spolu všetky štyri etapy) alebo viacerých jazier (variant 2), po obvode ktorého / ktorých zostanú zachované pôvodné porasty. Počas realizácie navrhovanej činnosti bude ekologická stabilita územia dočasne narušená. S odstupom času vznikne v krajine mokraď (variant 1) / mokrade (variant 2) jazerného typu, čo priláka druhy vodných a na vodu viazaných rastlín a živočíchov. Po ukončení navrhovanej činnosti vzniknú prírode blízke plochy (voda), ktoré budú s odstupom času významným ekosozologickým a stabilizačným prvkom krajiny. Dá sa teda predpokladať, že ekologická stabilita územia sa nezhorší, prípadne aj zlepší.

Vplyvy na chránené územia

Územie navrhovanej činnosti sa nachádza v prvom stupni ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Nachádza sa však v území sústavy Natura 2000, chránenom vtáčom území SKCHVU023 Úľanská mokraď.

V rámci CHVÚ (na východe územia) a v okolí, sú vyhlásené aj ďalšie osobitne chránené územia prírody a krajiny: chránený areál CHA Vlčkovský háj (zóna B, IV. stupeň ochrany), CHA Abrahámsky park (zóna B, IV. stupeň ochrany), prírodná rezervácia PR Mačiansky háj (zóna A, V. stupeň ochrany), prírodná pamiatka PP Mačiansky presyp (zóna B, IV. stupeň ochrany), PR Sládkovičovská duna (zóna B, IV. stupeň ochrany), CHA Sládkovičovský park (zóna B, IV. stupeň ochrany). Uvedené osobitne chránené územia sú v dostatočnom odstupe od lokality navrhovanej činnosti, 6,34 km a viac, preto sa nepredpokladajú žiadne priame alebo nepriame negatívne alebo pozitívne vplyvy.

Vplyvy navrhovanej ťažby na sústavu Natura 2000 vyhodnocuje primerané hodnotenie (Mathé, P., 2024), ktoré je súčasťou správy o hodnotení, vypracované podľa metodiky ŠOP SR (2023) autorizovanou osobou.

Variant 1

Na základe výsledkov prieskumov, monitorovania migrácie a podrobného vyhodnotenia významnosti vplyvov na jednotlivé predmety ochrany hodnotených území sústavy Natura 2000 možno konštatovať, že navrhovaná činnosť bude mať nepriaznivý vplyv na integritu území sústavy Natura 2000 – SKCHVU023 Úľanská mokraď z hľadiska cieľov jeho ochrany pri variante 1. Posúdením vplyvu realizácie projektu bol preukázaný významný negatívny vplyv na predmet ochrany CHVÚ Úľanská mokraď - bučiačik močiarny resp. hraničný na predmet

ochrany - pipíška chochlatá. Navrhovanou činnosťou v prípade realizácie variantu 1 dôjde k významne negatívnemu vplyvu na stanovené ciele ochrany pre tento druh. Významne negatívne budú dotknuté cieľové hodnoty v cieľoch ochrany – veľkosť populácie druhu (počet hniezdnych párov), veľkosť hniezdneho biotopu druhu, ako aj štruktúra (kvalita) potravného biotopu.

Z posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na ostatné predmety ochrany SKCHVU023 Úľanská mokraď podľa variantu 1 vyplynulo, že hodnotený projekt pravdepodobne vyvolá pôsobenie priamych mierne negatívnych vplyvov na druhy: haja tmavá, kaňa močiarna, prepelica poľná a sokol hároh. Hodnoteným projektom dôjde u týchto druhov k zániku najmä potravných a oddychových biotopov. Hodnoteným projektom nedôjde k trvalému zániku potravných a hniezdnych biotopov v okolí hodnoteného územia. Pri hodnotenom druhu pipíška chochlatá dôjde aj záberu hniezdneho biotopu.

Variant 2

Z posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na predmety ochrany SKCHVU023 Úľanská mokraď, podľa variantu 2, vyplynulo, že hodnotený projekt pravdepodobne vyvolá pôsobenie priamych mierne negatívnych vplyvov na druhy: bučiačik močiarny, haja tmavá, kaňa močiarna, prepelica poľná, pipíška chochlatá a sokol hároh. Hodnoteným projektom dôjde u týchto druhov k zániku a negatívnemu ovplyvneniu najmä potravných a oddychových biotopov. Hodnoteným projektom nedôjde k významne negatívnemu ovplyvneniu stanovených parametrov v cieľoch ochrany pre jednotlivé druhy. V porovnaní s variantom 1 budú zábery potravných a oddychových, prípadne potenciálnych hniezdnych biotopov nižšie pri tomto redukovanom variante 2.

Vzhľadom k uvedenému, navrhovaná činnosť je možná z pohľadu posúdenia vplyvov na územia sústavy Natura 2000 vo variante 2 za dodržania navrhovaných zmierňujúcich opatrení, ktoré MŽP SR uvádza v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

Okolité maloplošné osobitne chránené územia sú v dostatočnom odstupe od lokality navrhovanej činnosti, 6,34 km a viac, preto sa nepredpokladajú žiadne priame alebo nepriame negatívne alebo pozitívne vplyvy. Podľa Primeraného hodnotenia podľa metodiky ŠOP SR okolité územia súvislej európskej sústavy chránených území nie sú dotknuté realizáciou navrhovanej činnosti.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Záujmová lokalita spadá do biocentra nadregionálneho významu NRBC 2 Úľanská mokraď. Stoličný potok je hydrickým regionálnym biokoridorom RBk 15 Stoličný potok. Vodné plochy pri Stoličnom potoku sú genofondovými lokalitami, okrem dobývacieho priestoru DP Veľký Grob a DP Veľký Grob I. Ekologicky významným segmentom je aj lesík Horný Kišov na JZ okraji záujmového územia, na ktorý nadväzuje miestny biokoridor ohraničujúci dotknuté územie zo západu, a Starý potok. Na príklade starých ťažobných priestorov je možné dedukovať, že s odstupom času sa vodné plochy môžu stať zdrojom biodiverzity a genofondu.

S ohľadom na desaťročia pôsobenia bude preto dôležité nezasahovať do lokálne významných ekosystémov, ktoré sú zdrojom ekologickej stability, biodiverzity a genofondu, ako sú Zichyho potok, poľná cesta a Nový potok, čomu vyhovuje iba variant 2.

Vplyvy na okolité prvky územného systému ekologickej stability - ÚSES Stoličný potok, genofondové lokality a ekologicky významné segmenty krajiny sa neočakávajú, okrem kumulácie vodných plôch v území, v synergii s vodnými a na vodu viazanými spoločenstvami a druhmi.

Lokálne prvky kostry ekologickej stability – lesný porast na západnom ohraničení ložiska od Stoličného potoka po les Horný Kišov i samotný les Horný Kišov, budú plniť svoju funkciu v oboch variantoch.

Ekologická stabilita sa môže podporiť uskutočnením manažmentových opatrení podľa dokumentu Regionálny územný systém ekologickej stability RÚSES, z ktorých je realizovateľná a veľmi dôležitá eliminácia šírenia expanzívnych a inváznych druhov. Navrhuje sa eradikácia najhojnejšie sa vyskytujúceho invázneho druhu (zlatobyle obrovskej) v území severne od Nového potoka, okolo kazety IV. etapy až po Stoličný potok a v líniách miestneho biokoridoru a poľnej cesty (variant 2).

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Priamym negatívnym vplyvom je záber orných pôd a lesných pozemkov, ktoré sú porovnateľné v oboch variantoch, a ku ktorým bude dochádzať postupne behom desaťročí. Citlivý je najmä záber lesných pozemkov, ktorých je v k. ú. Veľký Grob málo; výhodnejší je variant 2 so zachovaním brestových jasenín s hrabom okolo Nového potoka a poľnej cesty. Z hľadiska využitia zeme sa plní účel návrhu, ktorým je ťažba nerastných surovín pre stavebné účely. K nárastu dopravy nedôjde, lebo činnosť je pokračovaním doterajších aktivít o rovnakej kapacite.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv na kultúrne a historické pamiatky.

Vplyvy na archeologické náleziská, na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V sledovanom území sa nenachádzajú archeologické náleziská, paleontologické náleziská a ani významné geologické lokality

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy

S dotknutou lokalitou nie sú spojené žiadne kultúrne hodnoty nehmotnej povahy, vplyv navrhovanej činnosti je v takejto súvislosti vylúčený.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Územie navrhovanej činnosti sa nachádza v území sústavy Natura 2000, v chránenom vtáčom území SKCHVU023 Úľanská mokraď. Podľa Primeraného hodnotenia podľa metodiky ŠOP SR iné okolité územia súvislej európskej sústavy chránených území nie sú dotknuté realizáciou projektu. Predpokladajú sa priame vplyvy na populácie druhov z predmetu ochrany pri variante 1 pre bučiačika močiarneho, významný negatívny vplyv a pipíšku chochlatú, mierne negatívny vplyv, z dôvodu záberu hniezdnych biotopov. Priamo a nepriamo budú ovplyvnené aj všetky druhy z predmetu ochrany z dôvodu zmien veľkosti a štruktúry (kvality) hlavne potravných biotopov, okrem v území neregistrovanej kane popolavej a sokola kobcovitého, Záberom prevažne agrocenóz môžu byť potenciálne priamo ovplyvnené hniezdne možnosti prepelice poľnej.

Vo variante 2 sú hniezdne teritóriá najviac dotknutých druhov bučiačik močiarny (Zichyho potok) a pipíška chochlatá (poľná cesta) zachované, ďalšie priame a nepriame mierne negatívne vplyvy súvisia obdobne so zmenou veľkosti a štruktúry potravných biotopov všetkých šiestich v území pozorovaných druhov z predmetu ochrany (z celkového počtu ôsmich druhov vtákov, ktoré sú predmetmi ochrany vtáčieho územia).

Riešené územie ani jeho širšie okolie nezasahuje do lokalít zaradených do Ramsarského zoznamu podľa medzinárodného dohovoru o mokradiach. Navrhovaná činnosť je za predpokladu dodržania navrhovaných zmierňujúcich opatrení možná z pohľadu posúdenia vplyvov na územie Natura 2000. Navrhnuté zmierňujúce opatrenia sú zapracované v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

MŽP SR na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledku verejného prerokovania a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

súhlasí

s realizáciou navrhovanej činnosti za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona, MŽP SR súhlasí s navrhovanou činnosťou **v realizačnom variante 2 (kazetový) na ploche 61,9 ha s ťažbou 800 000 t/rok**. V území vzniknú dve kazety: III. etapa (45,8 ha) a IV. etapa (16,1 ha).

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti

1. Realizovať separátne skrývkovanie a skladovanie ornice a podorničia; výška depónií max 3 m (ornica) resp. 5 m (podorničie), sklon svahov 1:1;
2. Dodržiavať odstup 30 m od brehových čiar Zichyho potoka a 15 m od brehových čiar Nového potoka a ostatných hraníc pozemkov (ochranné piliere);
3. V ochranných pilieroch zachovať existujúcu drevinovú a inú vegetáciu;
4. Zabezpečiť zakapotovanie vozidiel prepravujúcich kamenivo;
5. Zabezpečiť udržiavanie dostatočnej vlhkosti manipulačných plôch a dopravných ciest (účelovej komunikácie);
6. Dodržiavať stanovené dopravné trasy a priebežne monitorovať a dokumentovať stav využívaných ciest;
7. Zabezpečiť rekultivácia brehov vodných plôch – navezenie podorničia a ornice;
8. Na ložisku nevyhradeného nerastu zabezpečiť spracovanie výpočtu zásob podľa prílohy č. 6 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení neskorších predpisov a jeho posúdenie a schválenie Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky. Výpočet zásob môže spracovať iba fyzická osoba – podnikateľ, alebo právnická osoba, ktorá má

geologické oprávnenie (§ 4 ods. 1 písm. a) geologického zákona) a zároveň zodpovedný riešiteľ spĺňa kritéria odbornej spôsobilosti pre ložiskový geologický prieskum (§ 9 ods. 2 písm. b) geologického zákona);

9. Dodržiavať zákaz výrubu drevín alebo zásahov do drevín rastúcich mimo lesa (poľná cesta) od 1. marca do 31. júla;
10. Dodržiavať zákaz mechanizovanej kosby okrajov poľných ciest od 1. marca do 15. júna;
11. Vylúčiť otváranie ťažobného priestoru a intenzívnu ťažbu na hranici s trstinovými spoločenstvami mokradí, v severnej časti územia, v hniezdnom období t. j. od marca do začiatku augusta;
12. Pre nerušené hniezdenie včelárika zlatého a brehule hnedej vylúčiť akúkoľvek manipuláciu s existujúcimi depóniami skrývok v čase od 1. marca do 31. júla;
13. Zabezpečiť eradikáciu zlatobyle obrovskej v priestore medzi Novým a Stoličným potokom a v líniách biokoridoru a poľnej cesty (mulčovanie a kosenie pred kvitnutím, v čase od 15. júna do 31. júla), každoročne, najmenej však 5 rokov, neskôr podľa potreby; celková výmera na eradikáciu zlatobyle obrovskej (a ďalších inváznych taxónov) je 72,9 ha;
14. Brehy po ťažbe štrkopieskov diverzifikovať, na vybrané časti brehov štrkovísk úpravami brehov zabezpečiť vytvorenie plytčín a podmáčaných častí pre osídlenie litorálnou vegetáciou (trstiny, pálka). V ideálnom prípade brehové zóny jazier III. a IV. etapy: upraviť brehy na západnom a východnom ohraničení kaziet III. etapy (2 úseky dlhé 420 m) a IV. etapy (dva úseky dlhé 210 m) na menší sklon tak, aby vznikli plytčiny pre sukcesiu litorálnej bylinnej vegetácie (trstín, pálky); na severnom ohraničení kazety III. etapy (1100 m) a južnom (780 m) a severnom ohraničení IV. etapy (780 m);
15. Realizovať vysadenie stromov a krovín na brehoch štrkovísk, zabezpečiť pestrejšiu štruktúru, nevytvárať topoľové monokultúry, využité by mali byť najmä dreviny pôvodnej vegetácie - jaseň úzkolistý, brest väzový, brest hrabolistý, dub letný, jelša lepkavá; v rámci údržby brehov eliminovať nálety topoľov;
16. Na vybraných častiach brehoch štrkovísk (po konzultácii s environmentálnym dozorom) vylúčiť rekreáciu a súčasne vylúčiť výstavbu rekreačnej infraštruktúry a vylúčiť / limitovať rybolov.
17. Aktualizovať „Projekt revitalizačných opatrení na lokalite Pod hájom“ (na p. č. 2267/7, 2267/4, 2267/1, 2265/1, 2261/2, 2246/2, register KNC, k. ú. Veľký Grob)“ o celkovej výmere 71,5 ha (v termíne ideálne do konca roka 2025) pre účely vytvorenia vhodných hniezdnych, ale najmä potravných biotopov pre navrhovanou činnosťou negatívne dotknuté predmety ochrany CHVÚ Úľanská mokraď – haja tmavá, kaňa močiarna, sokol rároh, prepelica poľná, v súlade s koncepciou navrhnutou Primeraným hodnotením (Mathé, P., Mathéová, A., 11/2024); v projekte vyhodnotiť možnosti reštitúcie sysľa pasienkového za účelom zlepšenia potravných podmienok pre dravce ako náhradu za zaniknuté potravné biotopy, posúdiť možnosť pastvy hospodárskych zvierat (hovädzieho dobytka, alebo iných hospodárskych zvierat) a tiež zvážiť pravidelné kosenie a mulčovanie plochy medzi Novým a Stoličným potokom;
18. Vyvinúť aktivity na dosiahnutie dohody a realizovať revitalizačné opatrenia podľa aktualizovaného plánu s majiteľom pozemkov p. č. 2267/7, 2267/4, 2267/1, 2265/1, 2261/2, 2246/2 v k. ú . Veľký Grob, o celkovej výmere 71,5 ha;
19. Tam, kde je to realizovateľné, zachovať v časti ťažobného jazera (aj na menších úsekoch) alebo na depóniach kolmé steny pre hniezdenie brehule hnedej a včelárika zlatého, nerušiť hniezdnu kolóniu v čase hniezdenia;
20. Vytvoriť vhodné hniezdne, ale najmä potravné biotopy pre negatívne dotknuté predmety ochrany – haja tmavá, kaňa močiarna, sokol rároh, prepelica poľná;

21. V prípade, že dôjde k podstatnej zmene podmienok alebo okolností, na základe ktorých bolo odborné stanovisko VUVH vydané (zmena technologických postupov, zmena legislatívy (napr. environmentálne limity), výskyt chránených druhov, zmena kvality vôd, nové hydrogeologické alebo hydrologické údaje), aktualizovať stanovisko VÚVH vo všetkých relevantných bodoch, vrátane aktuálneho hodnotenia útvarov podzemných vôd SK 100300P a SK 2001000P v zmysle aktuálnej verzie Vodného plánu Slovenska a doplniť o vplyv klimatickej zmeny, nakoľko uvedená lokalita patrí do oblasti s významným výskytom sucha a extrémnych teplôt.
22. Prípadné ďalšie rozširovanie ťažby nad 10 % celkovej sumárnej plochy odkrytých podzemných vôd v k. ú. Veľký Grob (nad rámec posudzovanej činnosti) je potrebné podložiť bilančným výpočtom a modelovaním;
23. Vzhľadom na vysokú zraniteľnosť riešeného územia a zvýšenie plochy odkrytých podzemných vôd v dôsledku ťažby štrkopieskov venovať zvýšenú pozornosť predchádzaniu rizika znečistenia dotknutých vodných útvarov v predmetnej lokalite;
24. Dodržiavať opatrenia pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkam, v prípade potreby aktualizovať Havarijný plán podľa vodného zákona.
25. Pre efektívne realizovanie všetkých navrhnutých opatrení zabezpečiť environmentálny dozor.
26. Pri nakladaní s odpadmi postupovať v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva; uprednostňovať zhodnocovanie odpadov pred zneškodňovaním.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Podľa ustanovení § 39 ods. 1 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný zabezpečiť aj súlad realizovania činnosti s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Podľa ustanovení § 39 ods. 2 zákona je ten, kto realizuje navrhovanú činnosť posudzovanú podľa tohto zákona, povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti;
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v záverečnom stanovisku a v povolení činnosti;
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení činnosti, ktorej funkciu plnil zámer, so skutočným stavom.

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a výsledky posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie je potrebné poprojektovú analýzu zamerať nasledovne:

Pre optimálne využívanie podzemných vôd ich odber, odber vody z otvorenej vodnej nádrže a vypúšťanie priemyselných odpadových vôd dodržiavať podmienky povolenia Okresného úradu Galanta, ktorým sa povoľuje osobitné užívanie vôd platné do roku 2027:

- pre vypúšťanie odpadových vôd – koncentrácia nerozpustných látok 40 mg/l, pri bilančných hodnotách 380,16 k/deň, 138,758 t/rok na odtoku n prelivu – bodovými vzorkami, 5x za rok počas ťažby a so spracovaním hodnotiacej správy o zneškodňovaní kalov spolu s výsledkami meraní a rozbormi odpadových vôd, predkladať štátnej vodnej správe termíne do 1. februára.,

- údaje o odberoch technologickej vody v členení a kalendárne mesiace sa oznamujú raz ročne do 31. januára SHMÚ, ktorý ich poskytne správcovi vodohospodársky významných tokov a viesť osobitnú evidenciu o sledovania odberu vôd ku koncu kalendárneho mesiaca, vykonávať prevádzkové monitorovanie a viesť záznamy v prevádzkovom denníku – čerpané množstvá

odkrytej podzemnej vody denne (odpis vodomeru, meranie hladiny na odmernej tyči 1x týždenne a neprekročiť min. hladinu 117,44 m n. m.,

- rozsah monitorovacích prác aktualizovať v zmysle následných rozhodnutí štátnej vodnej správy.

Miesta monitorovania flóry a biotopov: línie zachovanej vegetácie v priestore ložiska a línie novovysadených drevín (pri Novom potoku a na severe kazety IV. etapy), línie sploštenia brehov kaziet etapy III. a IV. pre osídlenie bylinnými formáciami mokradí. Miesta eradikácie inváznych druhov rastlín v priestore medzi kazetou IV. etapy a Stoličným potokom (lokalita Pod hájom), biokoridor na západnom ohraničení ložiska, poľná cesta.

Monitorované parametre: Uskutoční sa fytocenologické snímkovanie, určí sa zastúpenie druhov a pokryvnosť v etážach, vypracuje sa zoznam rastlín a ich status (ochrana, ohrozenosť), mapa biotopov a ich priestorové parametre. Výskyt inváznych druhov a sledovanie efektivity eradikácie inváznych druhov.

Frekvencia sledovania: Raz za desať rokov vo vegetačnom období.

Vyhodnotenie: Výsledky mapovania sa vyhodnotia v správe, s použitím relevantnej legislatívy a ďalších odborných podkladov (napr. Červenej knihy ohrozených druhov rastlín).

Začiatok a ukončenie monitorovacích prác: od r. 2030 a po ukončení činnosti.

Správu z monitorovania predkladať Správe chránenej krajinnej oblasti - CHKO Dunajské luhy.

Miesta monitorovania vtákov:

1/ Na ložisku Čadíky – sčítacie línie zachovanej vegetácie podľa Vlachovičovej M. (10/2020),

2/ Miesta realizácie zmierňujúcich opatrení (a/ východné a západné brehy jazier III. a IV. etapy, b/ línie výsadby drevín na brehoch a v ochranných pilieroch – sever jazera III. etapy, juh a sever IV. etapy).

3/ Mimo ložiska – pozorovacie body popri pravej strane Stoličného potoka (podľa Vlachovičovej M. (10/2020)), a lokalita Pod hájom (p. č. 2267/7, 2267/4, 2267/1, 2265/1, 2261/2, 2246/2 v k.ú. Veľký Grob) určená pre realizáciu revitalizačných opatrení pre vtáky podľa budúceho projektu.

Monitorované parametre: Všetky druhy vtákov s rozdelením na hniezdiace a nehniezdiace (druh výskytu), s dôrazom na druhy z predmetu ochrany CHVÚ Úľanská mokraď, kvantitatívne parametre, výskyt podľa jednotlivých typov ornitocenóz (agrocenózy, lesná a nelesná drevinová vegetácia, mokrade, nebiologické plochy / úhory), status.

Frekvencia sledovania: Raz za desať rokov, minimálne v období od marca do septembra a zimná sezóna.

Vyhodnotenie: Výsledky sa vyhodnotia v správe. Tabuľkovo a graficky sa vyhodnotí počet zaregistrovaných druhov v sčítacích líniách. Vyhodnotí sa početnosť (páry) a miesta hniezdenia resp. výskytu kritériových druhov vtákov (druhov z predmetu ochrany), prípadne ďalších ekosozologicky významných druhov. Určenie statusu podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. a Červenej knihy ohrozených druhov. Vyhodnotia sa účinky realizácie zmierňujúcich a revitalizačných opatrení. Výsledky sa porovnajú s predchádzajúcim prieskumom.

Začiatok a ukončenie monitorovacích prác: Od r. 2030 a po ukončení činnosti.

Správu z monitorovania predkladať Správe CHKO Dunajské luhy.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení činnosti doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K správe o hodnotení bolo doručených 6 písomných stanovísk od zainteresovaných subjektov. Ani v jednom stanovisku nebol uvedený nesúhlas s navrhovanou činnosťou. Stanoviská, ktoré MŽP SR uvádza v časti III. 4. tohto záverečného stanoviska, odporúčali navrhovanú činnosť realizovať, za dodržania platnej legislatívy Slovenskej republiky, s podmienkami zapracovať v záverečnom stanovisku opatrenia navrhnuté v správe o hodnotení a podmienky a opatrenia navrhnuté v jednotlivých stanoviskách. V štyroch stanoviskách bola odporúčaná na realizáciu navrhovaná činnosť vo variante 2 – kazetová ťažba. Variant 1 neodporúčal žiadny z dotknutých orgánov. MŽP SR akceptovalo pripomienky dotknutých orgánov a dotknutej verejnosti a zapracovalo ich ako podmienky a opatrenia v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.

VII. Odôvodnenie záverečného stanoviska

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť je vypracované podľa § 37 ods. 4 a 5 zákona na základe správy o hodnotení, stanovísk doručených k správe o hodnotení, záznamu z verejného prerokovania, odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona, ako aj na základe skutočností všeobecne známych alebo známych správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska MŽP SR postupovalo podľa ustanovení zákona. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov. V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona bolo doručených 6 písomných stanovísk, z ktorých ani jedno nebolo nesúhlasné. Stanoviská sú uvedené v kapitole III. 4. tohto záverečného stanoviska aj s vyjadrením MŽP SR.

Správa o hodnotení, doručené písomné stanoviská, verejné prerokovanie ani odborný posudok neidentifikovali vplyvy, ktoré by realizáciou navrhovanej činnosti znamenali významné riziko poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia či zdravia, prípadne by znemožňovali realizáciu navrhovanej činnosti.

Navrhovaná činnosť, ťažba štrkopieskov je z hľadiska ochrany a tvorby životného prostredia, predovšetkým z hľadiska ochrany vodných pomerov a ochrany prírody a krajiny akceptovateľná v navrhovanom variante 2 – kazetová ťažba. Tento variant je zhodne akceptovateľný zo strany Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie vôd, aj odboru ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny a Úradu Trnavského samosprávneho kraja z hľadiska nimi sledovaných záujmov.

Taktiež, aj na základe stanoviska odbornej verejnosti - Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko, existuje určitý predpoklad, že by navrhovaná činnosť v preferovanom variante 2 mohla, za predpokladu realizácie navrhovaných opatrení v rámci správy o hodnotení, primeraného hodnotenia a monitorovania vtáctva, mať do určitej miery dokonca pozitívny vplyv na životné prostredie.

Dotknutým územím sústavy Natura 2000 je SKCHVU023 Úľanská mokraď. Záberom prevažne agrocenóz môžu byť potenciálne priamo ovplyvnené hniezdne možnosti prepelice poľnej. Vo variante 2 sú hniezdne teritóriá najviac dotknutých druhov bučiačik močiarny (Zichyho potok) a pipíška chochlatá (poľná cesta) zachované, ďalšie priame a nepriame mierne negatívne vplyvy súvisia obdobne so zmenou veľkosti a štruktúry potravných biotopov všetkých šiestich v území pozorovaných druhov z predmetu ochrany (z celkového počtu ôsmich druhov vtákov, ktoré sú predmetmi ochrany vtáčieho územia).

Záber chránených biotopov európskeho aj národného významu bude kompenzovaný

náhradnou výsadbou drevín a ďalšími revitalizačnými opatreniami.

Negatívnym vplyvom navrhovanej činnosti je trvalý zber ornej pôdy a významný zásah do horninového prostredia, ktorý bude kompenzovaný prínosmi pre oblasť nerastných surovín v dlhodobom horizonte desaťročí.

Realizáciou navrhovanej činnosti vzniknú prírodné a prírode blízke štruktúry – vodné plochy, ktoré budú prínosom pre druhy rastlín a živočíchov viazaných na vodu, s možnosťou napr. vzniku významného zimoviska vtákov. Vodné plochy majú klimatické prínosy a zmierňujú klimatické zmeny.

K nárastu dopravy nedôjde, lebo činnosť je pokračovaním doterajších aktivít o rovnakej kapacite.

MŽP SR zvážilo všetky možné riziká navrhovanej činnosti z hľadiska vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov a dospelo k záveru, že pri dodržaní ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, technologických postupov a opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti, je navrhovaná činnosť vo variante 2, za dodržania opatrení uvedených v časti VI. 3. tohto záverečného stanoviska, prijateľná z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie a navrhovanú činnosť je možné realizovať. V priebehu procesu posudzovania sa nezistili žiadne skutočnosti, ktoré by po realizácii opatrení uvedených v správe o hodnotení a v tomto záverečnom stanovisku závažným spôsobom ohrozovali niektorú zo zložiek životného prostredia alebo zdravie obyvateľov.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení činnosti (zámeru) doručených podľa § 35 zákona vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené dotknutou verejnosťou.

Dotknuté orgány aj dotknutá verejnosť vo svojich stanoviskách s navrhovanou činnosťou súhlasili a odporúčali navrhovanú činnosť realizovať vo variante 2, za dodržania podmienok uvedených v správe o hodnotení a v ich stanoviskách. MŽP SR akceptovalo všetky stanoviská. Stanoviská doručené k správe o hodnotení, aj s vyjadrením MŽP SR sú uvedené v časti III. 4. tohto záverečného stanoviska. Podmienky a opatrenia uvedené v doručených stanoviskách sú zapracované v časti VI.3. tohto záverečného stanoviska.

MŽP SR listom č. 5965/2025-1.7/mo, 27003/2025 zo dňa 16. 05. 2025, podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku, oboznámilo účastníkov konania, že zhromaždilo rozhodujúce podklady na vydanie záverečného stanoviska a že majú právo sa s podkladmi na vydanie záverečného stanoviska oboznámiť a následne sa k nim, ako aj k spôsobu ich zistenia, vyjadriť pred vydaním záverečného stanoviska, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Možnosť nahliadnuť do spisu nevyužil žiadny účastník konania.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
RNDr. Milena Okoličányiová

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania
Ing. Katarína Jankovičová
generálna riaditeľka sekcie

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 18. 08. 2025

IX. Informácia pre povoľujúci orgán o dotknutej verejnosti

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 8, odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 4, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti bola identifikovaná dotknutá verejnosť podľa zákona:

Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, Zelinárska 4, 821 08 Bratislava.

X. Poučenie o odvolaní

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 zákona rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia doručením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásty deň zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 6 zákona.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Doručuje sa elektronicky:

1. ILKA s.r.o., 900 50 Kráľová pri Senci 455
2. Obec Veľký Grob, 925 27 Veľký Grob 272
3. Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko, Zelinárska 4, 821 08 Bratislava

Na vedomie elektronicky*:*

4. Obvodný Banský úrad v Bratislave, Mlynské nivy 44/b, 821 09 Bratislava
5. Okresný úrad Galanta, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nová Doba 1408/31, 924 36 Galanta
6. Okresný úrad Galanta, odbor krízového riadenia, Nová Doba 1408/31, 924 36 Galanta
7. Okresný úrad Galanta, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nová Doba 1408/31, 924 36 Galanta
8. Okresný úrad Galanta, odbor pozemkový a lesný, Nová Doba 1408/31, 924 36 Galanta
9. Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, Vajanského 2, 917 01 Trnava
10. Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Kollárova 8, 917 01 Trnava
11. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Galante, Parková 1607/10, 924 01 Galanta
12. Úrad Trnavského samosprávneho kraja, P.O. Box 128, Starohájska 10, 917 01 Trnava
13. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Galante, Hodská 2352/62, 924 81 Galanta
14. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
15. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, TU
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, TU
17. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, TU